

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

28 NOVEMBRE 1961.

BUDGET

du Ministère des Travaux Publics
pour l'exercice 1962.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES TRAVAUX PUBLICS (1)

PAR M. PEETERS (J.).

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a consacré trois séances à l'examen de ce budget. En guise d'introduction, elle a entendu un exposé de M. le Ministre sur la politique générale de son département.

A. — EXPOSE DU MINISTRE.

Avant de passer en revue les problèmes importants, dont s'occupe actuellement son département, le Ministre rappelle brièvement que sa politique de travaux publics s'insère dans le programme d'expansion économique décidé par le gouvernement et qu'il dicte entre autres à son administration les principes suivants :

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Gelders.

A. — Membres : MM. Bijnens, Décarpentrie, Delwaide, De Saeger, Gaspar, Gillès de Pélichy, Jacques, Moriau, Vandamme (F.), Van den Daele, Van Royen. — Cugnon, De Sweemer, Grégoire, Hicquet, Juste, Peeters (J.), Sainte, Toubreau, Van Cleemput, Van Hoorick. — Cornet, Mundeleer.

B. — Suppléants : MM. Eneman, Hermans, Mertens, Van Acker (Benoît), Verboven, Wirix. — Bary, Geldof, Guillaume, Henry, Nazé. — Van Offelen.

Voir :

4-XVI (1961-1962) :

— N° 1 : Budget.

— N° 2 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

28 NOVEMBER 1961.

BEGROTING

van het Ministerie van Openbare Werken
voor het dienstjaar 1962.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
OPENBARE WERKEN (1), UITGEBRACHT

DOOR DE HEER PEETERS (J.).

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft drie vergaderingen gewijd aan het onderzoek van deze begroting. Als inleiding hoorde zij een uiteenzetting van de heer Minister over de algemene politiek van zijn Departement.

A. — UITEENZETTING VAN DE MINISTER.

Alvorens te spreken over de belangrijke problemen waarmee zijn departement zich thans bezighoudt, herhaalt de Minister in het kort dat zijn beleid inzake openbare werken afgestemd is op het programma van economische expansie, waartoe door de Regering is opgemaakt en dat hij aan zijn administratie onder meer de toepassing van de volgende principes heeft voorgeschreven :

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Gelders.

A. — Leden : de heren Bijnens, Décarpentrie, Delwaide, De Saeger, Gaspar, Gillès de Pélichy, Jacques, Moriau, Vandamme (F.), Van den Daele, Van Royen. — Cugnon, De Sweemer, Grégoire, Hicquet, Juste, Peeters (J.), Sainte, Toubreau, Van Cleemput, Van Hoorick. — Cornet, Mundeleer.

B. — Plaatsvervangers : de heren Eneman, Hermans, Mertens, Van Acker (Benoît), Verboven, Wirix. — Bary, Geldof, Guillaume, Henry, Nazé. — Van Offelen.

Zie :

4-XVI (1961-1962) :

— N° 2 : Begroting.

— N° 2 : Amendementen.

- Réaliser, d'une manière continue, les travaux décidés;
- Achever, dans le plus bref délai possible, les projets en cours d'exécution afin de pouvoir assurer la mise en exploitation immédiate;
- Etablir des programmes réalistes : les travaux doivent pouvoir être exécutés au moyen des crédits inscrits.

I. — Voies Hydrauliques.

Plan incliné de Ronquières :

L'adjudication de l'équipement électromécanique a eu lieu le 28 septembre 1961.

Le résultat pose un problème. Le montant de la soumission la plus basse dépasse, en effet, de 36 % le montant de l'estimation prévue par l'Administration.

Cette dernière a pris contact avec le plus bas soumissionnaire afin d'examiner les prix déposés et de trouver éventuellement un terrain d'entente. Le Ministre attend les résultats de ces négociations pour le 15 novembre prochain.

Aucune décision n'est prise à ce jour, déclare formellement le Ministre, qui souligne en même temps la nécessité urgente de pouvoir commencer les travaux du plan incliné de Ronquières le plus rapidement possible. Cet ouvrage constitue, en effet, une charnière qui assurera la liaison entre deux sections du canal Bruxelles-Charleroi.

L'adjudication des travaux « du génie civil », du plan incliné, est annoncée pour le 5 décembre prochain. Ces travaux sont estimés, par l'Administration, à 820.000.000 francs au lieu de quelque 600.000.000 francs prévus au budget.

Le Ministre expose ensuite les difficultés qui se présentent sur le plan budgétaire, difficultés dues aux différences importantes entre les estimations et les résultats d'adjudication. En rappelant que les crédits budgétaires représentent les estimations initiales, le Ministre montre que rien que pour les travaux du plan incliné les crédits budgétaires présentent une sous-estimation de l'ordre de 700.000.000 francs. Faute de trouver une autre formule de financement, laquelle est d'ailleurs recherchée par le Ministre, d'autres travaux devront être retardés.

Le Ministre explique aux membres de la Commission que la situation des crédits budgétaires en ce qui concerne le programme des bateaux de 1350 tonnes est devenue inextricable à la suite de décisions antérieures.

Le feuillet d'ajustement des budgets de 1958 a réduit en effet de 450.000.000 francs les crédits mis à la disposition du département pour ces travaux. L'arrêté royal reportant les crédits de 1958 à 1959 a en plus supprimé 400.000.000 francs de ces mêmes crédits.

Il est à souligner que malgré ces réductions importantes tous les travaux du programme de 1.350 tonnes ont été maintenus au budget de telle sorte qu'il y a de ce chef également une sous-estimation de crédits budgétaires de l'ordre de 850.000.000 francs.

Ces décisions ainsi que les sous-estimations des travaux du plan incliné sont à la base d'un déficit des crédits budgétaires qui peut se chiffrer à 1.500.000.000 francs minimum.

Le Ministre rappelle que cette situation pose un grave problème d'ensemble. Toutefois, il espère trouver une solution afin d'éviter tout retard pour les autres travaux prévus.

— Ononderbroken voortzetting van de werken tot welker uitvoering besloten werd;

— Zo spoedig mogelijke voltooiing van de in uitvoering zijnde ontwerpen, ten einde de kunstwerken onmiddellijk in gebruik te kunnen nemen;

— Opmaken van realistische programma's: de werken moeten kunnen worden uitgevoerd met de uitgetrokken kredieten.

I. — Waterwegen.

Hellend vlak te Ronquières :

De aanbesteding van de elektromechanische uitrusting heeft plaats gehad op 28 september 1961.

De uitslag van die aanbesteding doet een probleem rijzen. Het bedrag van de laagste inschrijving is immers 36 % hoger dan de door de administratie gemaakte raming.

Deze heeft zich met de laagste inschrijver in verbinding gesteld ten einde de ingediende prijzen te onderzoeken en eventueel tot overeenstemming te geraken. De Minister verwacht dat de uitslag van die onderhandelingen tegen 15 november e.k. zal bekend zijn.

De Minister verklaart uitdrukkelijk dat totnogtoe geen beslissing werd genomen en wijst tevens op de dringende noodzakelijkheid, met de werken van het hellend vlak te Ronquières zo spoedig mogelijk te kunnen beginnen. Dit kunstwerk vormt inderdaad de verbindingsschakel tussen twee vakken van het kanaal Brussel-Charleroi.

De aanbesteding van de waterbouwkundige werken van het hellend vlak is in uitzicht gesteld tegen 5 december e.k. De kosten van deze werken zijn door de Administratie op 820 miljoen frank geraamd in plaats van de zowat 600.000.000 frank die op de begroting zijn uitgetrokken.

De Minister handelt vervolgens over de moeilijkheden die op begrotingsniveau worden ondervonden; deze zijn te wijten aan de grote verschillen tussen de ramingen en de uitslagen van de aanbestedingen. Na er te hebben aan herinnerd dat de begrotingskredieten de weerspiegeling zijn van de aanvankelijke ramingen, toont de Minister aan dat alleen reeds voor de werken van het hellend vlak, de begrotingskredieten zowat 700.000.000 frank te laag zijn geraamd. Indien geen andere financieringsformule wordt gevonden waarnaar overigens door de Minister wordt gezocht, zullen andere werken moeten worden uitgesteld.

De Minister legt aan de leden van de Commissie uit dat de situatie van de begrotingskredieten met betrekking tot het programma der 1.350 ton onontwaarbaar is geworden ten gevolge van vroeger genomen beslissingen.

Door het bijblad van begrotingen voor 1958 zijn de kredieten, voor bedoelde werken ter beschikking van het departement gesteld, immers, 450.000.000 frank verminderd. Bovendien heeft het koninklijk besluit houdende overboeking van de kredieten van 1958 naar 1959, 400.000.000 fr. van diezelfde kredieten geschrapt.

Er zij opgemerkt dat ondanks die belangrijke verminderingen al de werken van het programma der 1.350 ton op de begroting werden behouden, zodat ook hier de begrotingskredieten zowat 850.000.000 frank te laag zijn geraamd.

Ten gevolge van die beslissingen en van de te lage raming der werken van het hellend vlak mag worden aangenomen dat het deficit van de begrotingskredieten ten minste 1.500.000.000 frank bedraagt.

De Minister verklaart dat door die situatie een ernstig algemeen probleem aan de orde word gesteld. Hij hoopt echter een oplossing te vinden ten einde vertraging van de andere geprogrammeerde werken te voorkomen.

Port d'Anvers.

En ce qui concerne la loi réglant le programme des investissements à réaliser au port d'Anvers un crédit de 400.000.000 francs est prévu au budget de 1962 pour l'exécution des travaux suivants :

Bassin B1 : 230.000.000 francs;
Bassin B2 : 170.000.000 francs.

D'autres problèmes se posent en dehors de la loi décennale. En effet, des travaux non encore prévus, s'avèrent actuellement indispensables. Des demandes sont introduites pour l'installation de nouvelles industries. De nouveaux travaux d'extension sont projetés tels que le creusement de la 7e darse, l'approfondissement et l'aménagement des quais de l'Escaut et la réalisation de la percée entre la 5e darse et « l'Amerikadok ».

En ce qui concerne la 7e darse notamment il n'est pas possible de prévoir les crédits du budget de l'Etat en 1962. Une formule doit cependant être trouvée qui permettrait de commencer les travaux dans le plus bref délai. Le financement pourrait par exemple, comme cela a été fait dans d'autres endroits, être assuré par la ville qui obtiendrait le remboursement de ses débours dès que les crédits budgétaires le permettront.

Si ces accords se réalisent, les travaux pourront être entrepris dès 1962.

Il ne suffit cependant pas d'aménager les installations du port d'Anvers. Il est également primordial de veiller à assurer la navigabilité des voies d'accès de la mer aux quais du port.

Lorsque l'écluse de Zandvliet fonctionnera, des bateaux de 50.000 tonnes pourront sans difficulté pénétrer dans le port.

Par ailleurs, l'Administration continue les études en vue d'assurer l'accès au port des bateaux de 70.000 tonnes.

Canal Gand-Terneuzen :

Pour la continuation des travaux au canal Gand-Terneuzen 773.000.000 francs ont été inscrits au budget de 1962.

Ces travaux sont :

- Elargissement et approfondissement dans la traverse de Terdonck : 70.000.000 francs;
- Défense des berges dans la traverse de Zelzaete : 56.000.000 francs;
- Acquisitions de terrains de dépôt dans la traverse de Zelzaete : 37.000.000 francs;
- Pont à Zelzaete et équipement électromécanique : 115.000.000 francs;
- Tunnel à Zelzaete : 250.000.000 francs;
- Travaux et expropriations sur territoire néerlandais : 245.000.000 francs.

Les négociations en cours, au sujet de la construction de l'écluse maritime sur territoire néerlandais, se poursuivent et le Ministre fera rapport à la Commission aussi rapidement que possible.

Après avoir décrit la situation relative aux travaux du Canal du Borinage, le Ministre rappelle qu'il espère pouvoir déposer, sous peu, son projet d'investissements publics pour les années à venir, projet qu'il établira en fonction de la politique économique du Gouvernement car l'infrastructure publique doit servir de base et de support à l'expansion économique générale et régionale.

Haven van Antwerpen :

Met betrekking tot de wet houdende vaststelling van het programma der investeringen in de haven van Antwerpen is op de begroting voor 1962 een krediet van 400.000.000 frank uitgetrokken voor de uitvoering van de volgende werken :

Kanaaldok B1 : 230.000.000 frank;
Kanaaldok B2 : 170.000.000 frank.

Er rijzen echter ook problemen buiten het tienjarenplan. Inderdaad, sommige nog niet geprogrammeerde werken blijken thans noodzakelijk te moeten worden uitgevoerd. Er zijn aanvragen ingediend voor de vestiging van nieuwe industrieën. Verder zijn er nieuwe uitbreidingswerken ontworpen, zoals het graven van het 7^e havendok, de verdieping en aanpassing van de Scheldekaaien en de verbinding tussen het 5^e havendok en het Amerikadok.

Wat het 7^e havendok betreft, is het niet mogelijk daarvoor kredieten in te schrijven op de Rijksbegroting voor 1962. Niettemin moet een formule worden gevonden waardoor het zou mogelijk zijn met de werken zohast mogelijk te beginnen. Zoals reeds op andere plaatsen is geschied, zouden de werken bij voorbeeld kunnen worden gefinancierd door de Stad, die de terugbetaling van haar uitgaven zou verkrijgen zodra de begrotingskredieten zulks mogelijk maken.

Indien men het daarover eens wordt zullen de werken in 1962 kunnen worden aangevat.

Het volstaat echter niet de installaties van de haven van Antwerpen te verbeteren. Er moet insgelijks zorg worden gedragen voor de bevaarbaarheid van de toegangswegen van uit de zee.

Wanneer de sluis te Zandvliet zal gereedgekomen zijn, zullen schepen van 50.000 ton zonder moeite de haven kunnen aandoen.

De Administratie zet daarenboven de studie voort ten einde de haven toegankelijk te maken voor schepen van 70.000 ton.

Kanaal Gent-Terneuzen :

Voor de voortzetting van de werken aan het kanaal Gent-Terneuzen is 773.000.000 frank uitgetrokken op de begroting voor 1962.

Die werken zijn :

- Verbreding en verdieping te Terdonk : 70 miljoen frank;
- Oeververdediging te Zelzate : 56.000.000 frank;
- Aankoop van stortterreinen te Zelzate : 37 miljoen frank;
- Brug te Zelzate en elektromechanische uitrusting : 115.000.000 frank;
- Tunnel te Zelzate : 250.000.000 frank;
- Werken en onteigeningen op Nederlands grondgebied : 245.000.000 frank;

De aan de gang zijnde onderhandelingen omtrent de bouw van de zeesluis op Nederlands grondgebied worden voortgezet en de Minister zal aan de Commissie zohast mogelijk verslag uitbrengen.

Na de stand van de werken aan het kanaal van de Borinage te hebben beschreven, herinnert de Minister er aan dat hij hoopt zijn ontwerp inzake openbare investeringen voor de komende jaren binnenkort te kunnen indienen. Hij zal dat ontwerp opmaken rekening houdend met het economisch beleid van de Regering, want de openbare infrastructuur moet als grondslag en steun voor de algemene en regionale economische expansie dienen.

II. — Routes.

Le Ministre informe la Commission du fait que le programme, arrêté par lui en juin 1961, au moment où il a repris la direction du département, est entièrement en cours d'exécution. Les dernières adjudications prévues seront levées avant la fin de l'année.

Cependant le Ministre s'est vu obligé de reporter à 1962 les travaux des deux sections de l'Autoroute Anvers-Liège-Aix-la-Chapelle. Dès lors, les tronçons Rapertingen-Bilzen et Walhorn-Lichtenbusch seront mis en adjudication en 1962.

Les crédits réservés à ces travaux dans le programme de 1961 ont été utilisés à d'autres fins :

- 1°) indemnités à des entrepreneurs pour travaux statés;
- 2°) compléments pour travaux sous-estimés.

Le Ministre a préféré ajourner l'adjudication de ces travaux tout en réinscrivant les sommes nécessaires au budget de 1962. Il faut toujours, répète le Ministre, présenter un programme réel des travaux à exécuter.

Route de Wallonie :

Une priorité absolue sera réservée à la route de Wallonie pour laquelle une somme de 655.000.000 francs est prévue au budget de 1962. Ce crédit permettra de réaliser le dédoublement du tronçon Loncin-Rocourt et la réalisation du tronçon Loncin-Velroux, complété par l'accès du pont de Seraing ainsi que le tronçon Mons-La Louvière. La réalisation de l'autoroute de Wallonie sera poursuivie à partir de 1963 simultanément en direction de l'ouest et de l'est.

A partir de cette même année 1963, il sera possible de réserver plus d'un milliard pour les travaux de cette autoroute, étant donné que pratiquement toute l'autoroute Anvers-Aix-la-Chapelle sera mise en adjudication en 1962. Le budget de cette année prévoit 1.035.000.000 de francs de crédit, pour lesdits travaux.

Route N° 4 :

La modernisation de l'itinéraire Bruxelles-Namur-Marche-Arlon déjà entreprise en 1960 avec un montant total d'engagement de 203.000.000 de francs, se poursuit en 1961 pour un montant total de 265 millions. Le crédit de 183.000.000 prévu au budget de 1962 doit permettre la mise en adjudication de toutes les sections restantes. L'achèvement complet de la normalisation de cet itinéraire à 3 voies de circulation suivant le profil-type peut être escompté pour 1964.

A ce jour, sont en voie d'exécution :

- section de Wavre-Ernage;
- section de Gembloux-Didi;
- section de Erpent-Sart Bernard;
- contournement de Natoye;
- section de Hogue-Marche;
- contournement de Marche;
- Barrière de Champlon;
- traverse d'Ortheville;
- section de Martelange-Arlon;
- contournement d'Arlon.

II. — Wegen.

De Minister deelt aan de Commissie mede dat het programma dat hij heeft vastgesteld in juni 1961, toen hij de leiding van het departement in handen heeft genomen, volledig in uitvoering is. De laatste in uitzicht gestelde aanbestedingen zullen vóór het einde van het jaar worden gehouden.

De Minister was evenwel verplicht de werken van twee vakken van de autosnelweg Antwerpen-Luik-Aken tot 1962 uit te stellen. De vakken Rapertingen-Bilzen en Walhorn-Lichtenbusch zullen pas in 1962 worden aanbesteed.

De kredieten die op het programma van 1961 voor die werken waren bestemd, werden voor andere doeleinden gebruikt :

- 1°) vergoedingen aan aannemers voor stopgezette werken;
- 2°) aanvullende bedragen voor te laag geraamde werken.

De Minister verkoos de aanbesteding van die werken uit te stellen en de nodige gelden opnieuw uit te trekken op de begroting voor 1962. De Minister herhaalt dat er altijd een realistisch programma van de uit te voeren werken moet worden ingediend.

« Route de Wallonie » :

Voor de « route de Wallonie », die de volstrekte voorrang zal krijgen, is op de begroting voor 1962 een bedrag van 655.000.000 frank uitgetrokken. Met dat krediet zal het mogelijk zijn het vak Loncin-Rocourt te ontdebellen en het vak Loncin-Velroux, benevens de oprit van de brug te Seraing, alsmede het vak Bergen-La Louvière aan te leggen. Vanaf 1963 zal de aanleg van de « autoroute de Wallonie » terzelfder tijd in westelijke en oostelijke richting worden voortgezet.

Vanaf datzelfde jaar 1963 zal meer dan een miljard voor de werken aan die autosnelweg kunnen worden besteed, vermits de autosnelweg Antwerpen-Aken in 1962 praktisch geheel zal zijn aanbesteed. Op de begroting van dat jaar is voor genoemde werken een krediet van 1.035.000.000 fr. uitgetrokken.

Weg N° 4 :

De modernisering van de weg Brussel-Namen-Marche-Aarlen, waarmede in 1960 werd begonnen met een totaal vastleggingsbedrag van 203.000.000 frank, werd in 1961 voortgezet voor een totaal bedrag van 265 miljoen. Met het krediet van 183.000.000 frank dat op de begroting voor 1962 is uitgetrokken, moeten al de nog resterende vakken kunnen worden aanbesteed. De voltooiing van de normalisatie van deze weg, die 3 rijstroken volgens typeprofiel zal omvatten, mag worden verwacht tegen 1964.

Thans zijn in uitvoering :

- vak Waver-Ernage;
- vak Gembloux-Didi;
- vak Erpent-Sart Bernard;
- omlegging te Natoye;
- vak Hogue-Marche;
- omlegging te Marche;
- Barrière de Champlon;
- traverse in Ortheville;
- vak Martelange-Aarlen;
- omlegging te Aarlen.

E 3 :

Aucun crédit n'est prévu au budget, étant donné qu'un financement spécial est envisagé pour la construction de l'autoroute E 3.

Le Ministre a invité un groupe de travail à lui soumettre, avant le 31 octobre 1961, un projet de statut d'une intercommunale et un projet de convention établie entre l'Etat et la société. Ce délai a été respecté et les résultats obtenus par le groupe de travail ont été communiqués, au Ministre, dès le 26 septembre.

Le Ministre, rappelant que la création d'une société chargée de la construction de l'autoroute en cause, nécessitera le dépôt d'un projet de loi, entend soumettre, prochainement, au Conseil des Ministres, des propositions au sujet de ce problème important.

Se greffe sur la question de la construction de l'E 3, le problème d'un second passage de l'Escaut à Anvers : pont ou tunnel. Cet ouvrage fait partie de l'autoroute. La décision du choix « pont ou tunnel » appartient au département des Travaux publics. La commission créée en vue de résoudre ce problème vient de déposer ses conclusions. Elle propose d'organiser une adjudication-concours et de prendre la décision, au sujet du choix, après l'adjudication.

Un autre problème, à ce sujet, a été soulevé par le Ministre des Communications, qui a demandé une nouvelle liaison ferroviaire Anvers-Gand. Faut-il jumeler les deux liaisons ?

Une solution doit intervenir d'urgence.

Le Ministre tient encore à préciser que contrairement à certains bruits qui ont couru aucune commande n'a jamais été passée à une firme étrangère au sujet de la construction d'un pont à Anvers.

Une firme allemande a cependant envoyé au Ministre un projet de construction et de financement. Le Ministre s'est contenté de prendre acte de cette offre.

Si une solution semblable devait être envisagée, le Ministre estime que les entrepreneurs belges devraient évidemment être consultés.

* * *

Le Ministre ne veut pas terminer la rubrique « Routes » sans attirer l'attention toute spéciale des membres de la Commission sur la nécessité absolue de trouver une formule de financement complémentaire pour la construction d'autoroutes et de routes.

Il n'est pas possible de couvrir le retard dans la construction des routes avec un crédit annuel de 3.000.000.000 de francs. Il n'est même pas possible de satisfaire les « besoins » et de ce fait le retard augmentera sans cesse.

La formule envisagée pour l'E 3 est un commencement de formule extra-budgétaire. D'autres formules sont encore possibles. Des exemples existent au Portugal et en Allemagne.

III. — Bâtiments.

Le Ministre explique aux membres qu'il se heurte à un problème ambigu et difficile.

Le Département paye annuellement 170 millions de francs pour la location d'immeubles destinés à recevoir les services de l'Etat.

Uniquement dans l'agglomération bruxelloise 153 immeubles sont occupés en location.

E 3 :

Op de begroting is hiervoor geen enkel krediet uitgetrokken vermits voor de aanleg van de autosnelweg E 3 een speciale financiering wordt overwogen.

De Minister had een werkgroep gelast hem voor 31 oktober 1961 een ontwerp van statuten voor een intercommunale maatschappij evenals een ontwerp van overeenkomst tussen het Rijk en die maatschappij voor te leggen. Die termijn werd nageleefd en de uitslag van de werkzaamheden van de werkgroep werd reeds op 26 september aan de Minister medegedeeld.

De Minister, die er aan herinnert dat voor het oprichten van een maatschappij belast met de aanleg van de betrokken autosnelweg, een wetsontwerp zal moeten worden ingediend, is voornemens aan de Ministerraad binnenkort voorstellen met betrekking tot deze belangrijke kwestie te doen.

Met de bouw van de E 3 gaat het probleem gepaard van het verwezenlijken van een tweede oeververbinding te Antwerpen : brug of tunnel. Dit kunstwerk maakt deel uit van de autosnelweg. Het nemen van een beslissing inzake de keuze « brug of tunnel » is de zaak van het departement van Openbare Werken. De commissie die voor de oplossing van dat probleem werd ingesteld, heeft haar besluiten ingediend. Zij stelt voor, een aanbesteding met prijsvraag uit te schrijven en een definitieve keuze te doen na de aanbesteding.

Een ander hierbij aansluitend probleem is aan de orde gesteld door de Minister van Verkeerswezen, die een nieuwe spoorwegverbinding Antwerpen-Gent vraagt. Moeten de beide verbindingen worden samengevoegd ?

Hier moet dringend een oplossing worden gevonden.

De Minister wenst er ten slotte op te wijzen dat, in strijd met zekere geruchten, aan een buitenlandse firma nooit een bestelling werd gedaan met betrekking tot de bouw van een brug te Antwerpen.

Weliswaar heeft een Duitse firma een bouw- en financieringsontwerp aan de Minister overgemaakt. De Minister heeft zich vergenoegd van dat aanbod akte te nemen.

Zo een dergelijke oplossing in aanmerking zou moeten worden genomen, zouden volgens de Minister de Belgische aannemers vanzelfsprekend moeten worden geraadpleegd.

* * *

De Minister wenst de rubriek « Wegen » niet te sluiten zonder de leden van de Commissie speciaal attent te maken op de volstrekte noodzakelijkheid, voor de bouw van autosnelwegen en gewone wegen een formule betreffende de aanvullende financiering te vinden.

De achterstand inzake wegenbouw kan onmogelijk worden ingehaald met een jaarlijks krediet van 3.000.000.000 frank. Het is zelfs niet mogelijk in de « behoeften » te voorzien, zodat de achterstand voortdurend zal toenemen.

De voor de E 3 overwogen formule is een begin van een extra-budgétaire formule. Er zijn nog andere formules mogelijk. Er bestaan voorbeelden in Portugal en in Duitsland.

III. — Gebouwen.

De Minister legt aan de leden uit dat hij op dit gebied voor een moeilijk probleem staat.

Het departement geeft jaarlijks 170 miljoen uit voor de huur van gebouwen waarin Rijksdiensten moeten worden ondergebracht.

Alleen reeds in de Brusselse agglomeratie zijn 153 gebouwen gehuurd.

La somme de 170.000.000 francs représente le service d'un emprunt considérable qui permettrait des constructions définitives.

Une première tentative est faite à Bruxelles par la construction de la Cité Administrative.

Le Ministre communique aux membres les surfaces utiles des bureaux et le nombre des fonctionnaires pouvant être casés dans les différents blocs :

— Bloc C. — Surface utile environ : 8.000 m²; Nombre des fonctionnaires : 1.170.

— Bloc D. — Surface utile : 14.400 m²; Nombre des fonctionnaires : 1.500.

— Bloc E. — Surface utile : 46.800 m²; Nombre des fonctionnaires : 6.410.

— Bloc F. — Surface utile : 17.000 m²; Nombre des fonctionnaires : 1.650.

— Bloc G. — Surface utile : 8.000 m²; Nombre des fonctionnaires : 1.090.

IV. — Urbanisme.

Dès son arrivée au département, le Ministre a constaté que le plan triennal n'était pas appliqué et il s'est mis en quête d'une autre formule.

Il a admis comme principe : que tout travail ayant reçu une promesse de principe et dont le dossier d'adjudication est déclaré régulier, doit être approuvé.

Le Ministre tient à assurer entre les diverses régions une répartition équitable des subsides de l'Etat. Il est évident que le caractère de cette répartition doit s'apprécier sur une période de plusieurs années.

Il a aussi constaté que certains engagements pris pour l'octroi de subsides n'ont jamais été liquidés. Il estime que ces engagements doivent être annulés si les adjudications n'ont pas encore eu lieu.

* * *

Le Ministre dépose au nom du Gouvernement un amendement inscrivant au budget de 1962 un crédit de 1.000.000 francs pour la Tour de l'Yser.

Un crédit annuel de 1.000.000 francs a été prévu depuis 1951, à cet effet, et le 11e crédit a été inscrit au budget de 1961. Les crédits de 1955, 1957 et 1958 n'ont cependant pas été versés.

L'expertise en cours a démontré que la valeur à rembourser dépassera 11.000.000 francs.

Les instructions ont été données pour liquider le crédit de 1961. Ce qui portera à 9.000.000 francs la somme déjà versée. Il s'indique donc de prévoir 1 million en 1962 pour respecter les engagements de l'Etat.

Fonds scolaire.

Le Ministre explique que son département met tout en œuvre pour construire les écoles de l'Etat demandées par son collègue de l'Education Nationale.

Il certifie que tous les dossiers concernant les subsides, pour les écoles à construire par les pouvoirs publics subordonnés, sont honorés immédiatement et qu'aucun dossier n'est en souffrance dans son département.

Het bedrag van 170.000.000 frank vertegenwoordigt de uitgave voor de aflossing van een omvangrijke lening waarmee definitieve gebouwen zouden kunnen worden opgericht.

Te Brussel wordt een eerste poging gedaan door de bouw van een Administratieve Wijk.

De Minister geeft aan de leden kennis van de bruikbare kantooroppervlakte en van het aantal ambtenaren die in de verschillende blokken zullen kunnen worden ondergebracht :

— Blok C. — Bruikbare oppervlakte ongeveer : 8.000 m²; Aantal ambtenaren : 1.170.

— Blok D. — Bruikbare oppervlakte : 14.400 m²; Aantal ambtenaren : 1.500.

— Blok E. — Bruikbare oppervlakte : 46.800 m²; Aantal ambtenaren : 6.410.

— Blok F. — Bruikbare oppervlakte : 17.000 m²; Aantal ambtenaren : 1.650.

— Blok G. — Bruikbare oppervlakte : 8.000 m²; Aantal ambtenaren : 1.090.

IV. — Stedebouw.

Bij zijn ambtsaanvaarding stelde de Minister vast dat het driejarenplan niet werd toegepast. Hij heeft dan naar een andere formule gezocht.

Hij heeft als principe aangenomen dat ieder werk waarvoor een principiële belofte is gedaan en waarvan het aanbestedingsdossier in orde is bevonden, moet worden goedgekeurd.

De Minister wil er voor zorgen dat de Staatstoelagen op billijke wijze over de verschillende streken worden verdeeld. Natuurlijk moet voor de beoordeling van het karakter van die verdeling een periode van verscheidene jaren genomen worden.

Hij heeft tevens vastgesteld dat sommige vastleggingen met betrekking tot de verlening van toelagen nooit werden uitbetaald. Hij meent dat die vastleggingen moeten worden geschrapt zo de aanbestedingen nog niet hebben plaats gehad.

* * *

De Minister dient in naam van de Regering een amendement in waarbij op de begroting voor 1962 een krediet van 1.000.000 frank wordt uitgetrokken voor de IJzer-toren.

Hiervoor is sedert 1951 een jaarlijks krediet van 1.000.000 frank uitgetrokken, en het 11^e krediet werd ingeschreven op de begroting voor 1961. De kredieten voor 1955, 1957 en 1958 werden evenwel niet uitbetaald.

Uit het deskundig onderzoek blijkt dat de terug te betalen som meer dan 11.000.000 frank zal bedragen.

Er zijn instructies gegeven om het krediet van 1961 uit te betalen, waardoor de reeds uitbetaalde som op 9.000.000 frank zal komen te staan. Er dient derhalve 1 miljoen te worden uitgetrokken in 1962 opdat de Staat zijn verbintenissen zou naleven.

Schoolfonds.

De Minister legt uit dat zijn departement alles in het werk stelt om de door zijn ambtgenoot van Nationale Opvoeding gevraagde Rijksscholen op te richten.

Hij verzekert dat al de dossiers betreffende de toelagen voor de door lagere besturen te bouwen scholen onmiddellijk worden afgehandeld en dat er bij zijn departement geen enkel dossier hangende is.

B. — INTERVENTIONS DES MEMBRES ET REPONSES DE M. LE MINISTRE.

1. Questions d'intérêt général.

a) Route de Wallonie.

Question :

Plusieurs membres sont intervenus au sujet de la Route de Wallonie, demandant entre autres d'envisager un financement spécial pour la construction de cette autoroute. Ils estiment qu'il est à craindre que sa réalisation ne puisse se faire dans le même délai que celui prévu pour l'autoroute E 3. Ces craintes sont basées sur le fait que la construction de la Route de Wallonie dépendra des crédits budgétaires et des possibilités techniques de l'Administration.

Un membre demande de raccourcir, pour les mêmes raisons, le délai arrêté pour la construction. Il partage également l'avis que l'E 3 sera construite plus tôt.

Un autre membre demande de publier les plans de la section Mons-Tournai. Il craint que cette section ne soit pas réalisée avant 1965.

Il suggère de contacter les gouvernements français et anglais au sujet d'une intervention financière, cette route représentant une liaison Londres-Ruhr.

Réponse :

Le Ministre se réfère à ses déclarations antérieures au sujet de la priorité absolue qu'il réserve à la construction de la Route de Wallonie.

Sur le budget de 1962, un crédit de 655 millions de francs, permettra la mise en adjudication des premiers tronçons.

Etant donné que l'ensemble des engagements, en vue de la construction de l'autoroute Baudouin, sera pris en 1962, le Ministre affectera, dès 1963, plus d'un milliard de francs par an pour l'autoroute de Wallonie, afin de mettre en adjudication tous les travaux de Liège à Tournai avant 1965.

L'arrêté royal du 23 octobre 1961 fixe le tracé au nord et à l'ouest de Mons. Ce tracé se situe parallèlement au canal Nimy-Blaton, mais au nord de celui-ci. Une série de décisions, en vue de compléter l'infrastructure du Borinage, ont été prises simultanément.

Le Ministre signale qu'à son avis des contacts avec les gouvernements français et anglais, au sujet d'une intervention financière, ont peu de chance de succès.

Il rappelle cependant l'idée, qu'il faut étudier l'opportunité d'un financement spécial pour certains grands travaux. Il est, en effet, impossible de construire toutes les autoroutes et routes nécessaires pour l'économie du pays, au moyen des crédits budgétaires accordés annuellement. Pour éviter que le retard dans la construction des routes ne s'accroisse, il faut trouver des solutions financières indépendantes du budget. Cette solution peut être envisagée pour l'autoroute de Wallonie.

b) Autoroute E 3.

Question :

En présence de la formule de financement envisagée, des membres estiment que des difficultés qui pourraient survenir du secteur privé, ne doivent pas retarder l'adju-

B. — INTERVENTIES VAN DE LEDEN EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTER.

1. Vragen van algemeen belang.

a) Route de Wallonie.

Vraag :

Verscheidene leden hebben het woord gevoerd over de « Route de Wallonie ». Zij vragen o.a. een bijzondere financiering voor de bouw van deze autosnelweg te overwegen. Zij vrezen dat de aanleg ervan niet binnen dezelfde termijn zal kunnen worden voltooid als die welke voor de autosnelweg E 3 is bepaald. Deze vrees is hierop gegrond, dat de bouw van de « Route de Wallonie » afhankelijk is van de kredieten en van de technische mogelijkheden van het Bestuur.

Om dezelfde redenen vraagt een ander lid de voor de bouw bepaalde termijn te verkorten. Hij ook is de mening toegedaan dat de E 3 eerder zal gebouwd zijn.

Een ander lid vraagt om de plans van het vak Bergen-Doornik te publiceren. Hij vreest dat dit vak niet vóór 1965 wordt uitgevoerd.

Hij stelt voor, contact met de Franse en de Engelse Regering op te nemen betreffende een financiële bijdrage, aangezien deze weg een deel van de verbinding London-Ruhr vormt.

Antwoord :

De Minister verwijst naar zijn vroegere verklaringen betreffende de volstrekte voorrang die hij aan de bouw van de « Route de Wallonie » verleent.

Op de begroting voor 1962 is een krediet van 665 miljoen frank uitgetrokken, dat de aanbesteding van de eerste vakken mogelijk zal maken.

Aangezien al de vastleggingen voor de bouw van de Boudewijnautosnelweg in 1962 zullen gedaan zijn, zal de Minister vanaf 1963 meer dan een miljard frank par jaar voor de autosnelweg van Wallonië kunnen bestemmen ten einde al de werken van Luik tot Doornik vóór 1965 aan te besteden.

Het koninklijk besluit van 23 oktober 1961 bepaalt het tracé ten Noorden en ten Westen van Bergen. Het tracé loopt evenwijdig met het kanaal Nimy-Blaton, doch ten Noorden ervan. Terzelfdertijd werden er reeds beslissingen getroffen om de infrastructuur van de Borinage te vervolledigen.

De Minister wijst erop dat contacten met de Franse en de Engelse Regering betreffende een financiële bijdrage in de bouw, zijns inziens weinig kans op welslagen hebben.

Hij herinnert evenwel aan het idee, dat de wenselijkheid van een bijzondere financiering voor sommige grote werken moet worden bestudeerd. Het is inderdaad niet mogelijk al de autosnelwegen en wegen die nodig zijn voor 's lands bedrijfsleven, met de jaarlijks verleende begrotingskredieten te bouwen. Om nog meer vertraging in de wegenbouw te voorkomen, moet men oplossingen vinden die niet van de begroting afhankelijk zijn. Deze oplossing kan voor de autosnelweg van Wallonië worden overwogen.

b) Autosnelweg E 3.

Vraag :

Ten aanzien van de overwogen financieringsformule zijn sommige leden de mening toegedaan dat moeilijkheden die van de zijde van de privé-sector zouden kunnen rijzen, de

dication des travaux. Si nécessaire, il faut recourir à la création d'une intercommunale pure. Un membre applaudit au principe de l'adjudication-concours pour le pont ou le tunnel à Anvers. Il estime aussi que la proposition des firmes étrangères mérite d'être examinée.

Un membre craint que la formule de financement envisagée entraîne l'obligation pour les provinces et communes intéressées de lever de nouveaux impôts, du moins temporairement, en attendant l'apport financier qui résultera de l'application du péage. Il estime qu'il serait injuste qu'une partie de la population doive supporter la charge de cette entreprise.

Un membre se demande si la société pour la construction de l'E 3 sera créée en 1962 et si cette autoroute comprend également la partie Anvers-frontière néerlandaise.

Réponse :

Le Ministre, tout en se référant à son exposé devant la Commission, rappelle qu'un groupe de travail a soumis, le 26 septembre dernier, un projet de statut d'une intercommunale et un projet de convention entre l'Etat et cette Société.

Ce groupe de travail a signalé au Ministre, que la création d'une société nécessite le vote d'une nouvelle loi. Le Ministre soumettra, sou peu, au Conseil d'Etat, ce projet de loi qui permettra la création d'un organisme nécessaire pour la construction de l'autoroute E 3.

Reste cependant à résoudre quelques difficultés provoquées par la participation éventuelle du secteur privé.

Le Ministre assure que la société sera créée en 1962. Les provinces intéressées ont d'ailleurs déjà pris position, lors de leur assemblée d'octobre.

Le Ministre signale qu'il existe des solutions qui permettent d'éviter que les communes supportent des charges inutiles avant l'ouverture de la circulation sur l'autoroute.

Au budget de 1962, aucun crédit n'est prévu, étant donné que le financement spécial est envisagé pour la construction de l'autoroute en question.

Le Ministre répète une fois de plus, que dans l'autoroute E 3 est comprise la section entre Anvers et la frontière néerlandaise.

c) Loi d'Investissements.

Question :

Au sujet d'un programme d'investissements à long terme, un membre demande quand le Ministre envisage le dépôt du nouveau projet annoncé, par lui, lors de la discussion du budget de 1961.

A ce sujet, un autre membre fait savoir qu'il estime que le montant annuel des dépenses à investir devrait être lié au montant du revenu national.

Réponse :

Le Ministre déposera incessamment un projet de loi d'investissements concernant les Travaux publics.

Une programmation déterminant l'objectif de cette loi sera établie pour les 10 à 15 années à venir. Un programme plus détaillé pour les 4 ou 5 premières années, sera bien défini tout en maintenant une certaine souplesse qui permettra l'adaptation du programme aux événements et aux impératifs éventuels.

aanbesteding van de werken niet mogen vertragen. Indien het nodig blijkt moet men zijn toevlucht nemen tot de oprichting van een zuivere intercommunale maatschappij. Een lid prijst het principe van de aanbesteding met prijsvraag voor de brug of de tunnel te Antwerpen. Hij meent verder dat het voorstel van de buitenlandse firma's het overwegen waard is.

Een lid vreest dat de overwogen financieringsformule de betrokken provincies en gemeenten ertoe zal verplichten, althans tijdelijk, nieuwe belastingen te heffen in afwachting van de financiële inkomsten die door de toepassing van de tol zullen worden verschaft. Hij meent dat het onrechtvaardig zou zijn deze aanneming door een deel van de bevolking te doen bekostigen.

Een lid vraagt zich af of de maatschappij voor het bouwen van de E 3 in 1962 zal worden opgericht en of deze autosnelweg ook het deel Antwerpen-Nederlandse grens omvat.

Antwoord :

De Minister verwijst naar zijn uiteenzetting voor de Commissie en herinnert eraan dat een werkgroep op 26 september 11, een ontwerp van statuten voor een intercommunale maatschappij benevens een ontwerp van overeenkomst tussen de Staat en die maatschappij heeft voorgelegd.

Die werkgroep heeft aan de Minister medegedeeld dat voor de oprichting van een maatschappij de goedkeuring van een nieuwe wet vereist is. De Minister zal dit wetsontwerp tot oprichting van een voor de bouw van de autosnelweg noodzakelijke instelling binnenkort aan de Raad van State onderwerpen.

Er is evenwel nog geen oplossing gevonden voor enkele moeilijkheden in verband met de eventuele deelneming van de privé-sector.

De Minister geeft de verzekering dat de maatschappij in 1962 zal worden opgericht. De betrokken provincies hebben overigens gedurende hun vergadering in oktober reeds positie gekozen.

De Minister deelt mede dat er oplossingen bestaan waardoor kan worden voorkomen dat de gemeenten overbodige lasten moeten dragen vóór de openstelling van de autosnelweg voor het verkeer.

Op de begroting 1962 is geen enkel krediet uitgetrokken met het oog op de bijzondere financiering die voor de autosnelweg in kwestie wordt overwogen.

De Minister herhaalt nogmaals dat het vak tussen Antwerpen en de Nederlandse grens in de autosnelweg E 3 is inbegrepen.

c) Investeringswet.

Vraag :

In verband met een investeringsprogramma op lange termijn, vraagt een lid wanneer de Minister voornemens is het nieuw ontwerp in te dienen dat hij bij de bespreking van de begroting van 1961 heeft aangekondigd.

Dienaangaande deelt een ander lid mede dat hij van oordeel is dat het jaarlijks bedrag der te investeren uitgaven aan het nationaal inkomen zou moeten worden gekoppeld.

Antwoord :

De Minister zal binnenkort een ontwerp van investeringswet betreffende de openbare werken indienen.

Een programmatie die het doel van deze wet bepaalt, zal voor de komende 10 à 15 jaren worden opgemaakt. Een gedetailleerder programma voor de eerste 4 of 5 jaren zal nauwkeurig worden omschreven terwijl toch een zekere soepelheid zal worden behouden om het programma aan de gebeurtenissen en eventuele vereisten te kunnen aanpassen.

Ce programme s'insérera dans la politique d'expansion du Gouvernement.

Dans l'esprit du Ministre, le montant des sommes à investir évoluera en fonction du revenu national.

Le Ministre envisagera également pour l'avenir des formules de financement indépendantes du budget de l'Etat.

d) *Loi d'Urbanisme.*

Question :

Deux membres ont demandé à connaître les intentions du Ministre au sujet du projet de loi organique de l'Urbanisme et de l'Aménagement du Territoire, projet voté par le Sénat lors de la législature précédente.

Réponse :

Le Ministre répond qu'il soumettra à nouveau, prochainement, le projet de loi en question à la Commission des Travaux publics, dès que le projet de budget de 1962 sera voté.

e) *Recrutement.*

Question :

Quelques membres attirent l'attention du Ministre sur la nécessité urgente de recruter du personnel technique afin de pouvoir exécuter les travaux annoncés.

Ces travaux seront plus coûteux s'ils ne sont pas contrôlés par un personnel suffisant.

Il faudra également résoudre le problème de l'insuffisance du barème des ingénieurs civils.

Réponse :

Ce problème n'a pas échappé à l'attention du Ministre qui a demandé, pour la fin de l'année 1961, des propositions de révision générale du cadre de son département.

Le Ministre tient cependant à faire comprendre qu'il ne s'agit pas uniquement d'une révision de cadre. Il faut pouvoir trouver le personnel technique pour garnir ce cadre.

A ce sujet, il communique à la Commission que le cadre établi en 1953, au moment où les investissements s'élevaient à 3,5 milliards de francs, ne compte même pas actuellement l'effectif prévu alors, bien que le département ait inscrit pour plus de 12 milliards de travaux à exécuter.

Les rémunérations de l'Etat n'attirent pas les jeunes éléments. Le Ministre espère que la revalorisation qui est actuellement à l'étude au Département de la Fonction publique, apportera une solution heureuse à ce grave problème.

f) *Bâtiments scolaires.*

Question :

1.700 millions de francs pour la construction d'écoles de l'Etat plus 600 millions de subsides pour les écoles provinciales et communales, soit 2.300 millions par an, c'est incontestablement un crédit exagéré pour ce secteur des investissements publics. Il y a manifestement disproportion par rapport à tous les autres secteurs des investissements publics où la limitation et l'insuffisance des crédits sont la

Dit programma zal op de expansiepolitiek van de Regering afgestemd zijn.

Volgens het inzicht van de Minister zal het bedrag van de te investeren bedragen schommelen volgens het nationaal inkomen.

De Minister zal voor de toekomst ook financieringsformules overwegen die onafhankelijk zijn van de Rijksbegroting.

d) *Wet op de Stedebouw.*

Vraag :

Twee leden vragen welke de voornemens zijn van de Minister betreffende het wetsontwerp tot organisatie van de Stedebouw en van de Ruimtelijke Ordening, ontwerp dat gedurende de vorige zittingsduur reeds door de Senaat werd goedgekeurd.

Antwoord :

De Minister antwoordt dat hij het desbetreffende wetsontwerp binnenkort opnieuw aan de Commissie van Openbare Werken zal voorleggen, zodra het ontwerp van de begroting voor 1962 is goedgekeurd.

e) *Werving.*

Vraag :

Enige leden vestigen de aandacht van de Minister op de dringende noodzakelijkheid, technisch personeel aan te werven om de aangekondigde werken te kunnen uitvoeren.

Die werken zullen meer kosten indien er niet genoeg personeel voorhanden is om daarop toezicht uit te oefenen.

Het probleem van de ontoereikende salarisregeling van de burgerlijke ingenieurs zal ook moeten opgelost worden.

Antwoord :

Dit probleem is niet ontgaan aan de aandacht van de Minister, die tegen het einde van het jaar 1961 voorstellen tot algemene herziening van het kader van zijn departement heeft gevraagd.

De Minister vraagt evenwel dat men zou inzien dat het niet alleen gaat om een kaderherziening. Men moet ook het technisch personeel vinden om dit kader te vullen.

Hij deelt daaromtrent aan de Commissie mede dat het kader vastgesteld in 1953, op het ogenblik dat de investeringen 3,5 miljard bedroegen, thans zelfs niet het op dat ogenblik bepaalde effectief omvat, ofschoon het departement voor meer dan 12 miljard uit te voeren werken heeft ingeschreven.

De salarisregeling bij de Staat trekten de jonge krachten niet aan. De Minister hoopt dat de herwaardering die thans in studie is genomen bij het departement van het Openbaar Ambt, een gelukkige oplossing voor dat ernstig probleem zal brengen.

f) *Schoolgebouwen.*

Vraag :

1.700 miljoen frank voor de bouw van Rijksscholen plus 600 miljoen toelagen voor de provinciale en gemeentelijke scholen dus 2.300 miljoen per jaar, is ontegenzeggelijk een te hoog krediet voor die tak van openbare investeringen. Er is een klaarblijkelijke wanverhouding ten opzichte van al de overige sectoren der openbare investeringen, waarvoor beperkte ontoereikende kredieten de regel zijn.

Le membre estime que cette question devrait être revue. Cela peut se faire sans porter atteinte à l'esprit du pacte scolaire. Il est certain qu'une répartition des crédits dans le temps constituerait une solution minimale raisonnable.

Le Ministre pourrait-il fournir un relevé de l'utilisation des soldes disponibles de ces fonds, par exercice budgétaire et pour des bâtiments scolaires depuis leur construction jusqu'à ce jour ?

Certains membres estiment que les constructions pour écoles, ainsi que pour les administrations de l'Etat sont trop luxueuses.

Réponse :

La loi prévoit l'inscription d'un crédit annuel de 1 milliard 700.000.000 de francs pour les bâtiments scolaires de l'Etat et de 600.000.000 francs pour les bâtiments scolaires des pouvoirs publics subordonnés.

L'utilisation de ces crédits est décidée par le Ministre de l'Education Nationale et de la Culture.

Un grand effort de rationalisation est entrepris par le Gouvernement dans ce domaine.

Le Ministre certifie que les constructions ne sont certainement pas luxueuses et qu'elles sont bien justifiées.

Depuis la mise en vigueur du pacte scolaire les engagements par année se sont élevés à :

	Etat	Communes et provinces
1959	1.600.000.000	493.914.000
1960	1.739.000.000	480.811.000
1961	1.610.000.000	306.695.000
(au 1-11-61)		

2. Routes.

Fonds des Routes. — Emprunt.

Question :

Un membre rappelle que la loi sur le Fonds des Routes prévoyait des investissements de 30.000.000.000 francs à répartir sur 15 ans. Quatre emprunts sont intervenus depuis la création du Fonds. Quand le Ministre envisage-t-il un nouvel emprunt ? Quelles sont les ressources actuelles du Fonds ?

Réponse :

L'emprunt est fixé au 11 décembre 1961.

Travaux dans les grandes agglomérations.

Question :

Le programme de 15 ans du prédécesseur du Ministre prévoyait 10 milliards pour les travaux importants dans les grandes agglomérations. Que prévoit le budget de 1962 pour ce genre de travaux ?

Réponse :

Le programme de 1962 ne prévoit pas un poste spécial pour les grands travaux dans les agglomérations.

Toutefois, un certain nombre de tels travaux sont prévus au budget 1962, notamment :

Het lid meent dat de kwestie zou moeten worden herzien. Dit kan gebeuren zonder aan de geest van het schoolpact afbreuk te doen. Het staat vast dat de spreiding der kredieten over een tijdsverloop een billijke minimale oplossing zou zijn.

Zou de Minister een per dienstjaar opgemaakte staat kunnen bezorgen van de aanwending der beschikbare overschotten van die gelden en voor de schoolgebouwen vanaf hun constructie tot heden ?

Sommige leden menen dat de gebouwen voor scholen alsmede voor de Rijksbesturen te luxueus zijn.

Antwoord :

De wet bepaalt dat jaarlijks een krediet van 1.700.000.000 frank voor de Rijksschoolgebouwen en een krediet van 600.000.000 frank voor de schoolgebouwen van de lagere openbare besturen moet worden uitgetrokken.

Over de aanwending van die kredieten wordt door de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur beslist.

Op dit stuk wordt door de Regering een grote inspanning tot rationalisatie gedaan.

De Minister verzekert dat de gebouwen zeker niet luxueus en wel en gerechtvaardigd zijn.

Sinds het schoolpact in werking is getreden, beliepen de vastleggingen per jaar :

		Gemeenten en provincies
1959	1.600.000.000	493.914.000
1960	1.739.000.000	480.811.000
1961	1.610.000.000	306.695.000
(op 1-11-61)		

2. Wegen.

Wegenfonds. — Lening.

Vraag :

Een lid herinnert er aan dat in de wet op het Wegenfonds is bepaald dat in totaal een som van 30.000.000.000 frank zou worden geïnvesteerd, gespreid over 15 jaar. Sinds de oprichting van het Fonds zijn 4 leningen uitgeschreven. Wanneer denkt de Minister een nieuwe lening uit te schrijven ? Welke zijn de huidige middelen van het Fonds ?

Antwoord :

De lening is vastgesteld op 11 december 1961.

Werken in de grote agglomeraties.

Vraag :

In het 15-jarenprogramma van de voorganger van de Minister was 10 miljard bestemd voor de grote werken in de grote agglomeraties. Wat is er in de begroting van 1962 voor dergelijke werken ingeschreven ?

Antwoord :

Het programma voor 1962 behelst geen afzonderlijke post voor de grote werken in de agglomeraties.

Niettemin komt een zeker aantal van dergelijke werken op de begroting voor 1962 voor met name :

— avenue de Tervuren, entre Square Montgomery et boulevard de la Woluwe;
 — tunnel rue du Bailli à Bruxelles;
 — boulevard de ceinture à Charleroi;
 — boulevard de ceinture à Gand;
 — chaussée de Courtrai à Gand;
 — liaison du Pont de la Boverie et du Boulevard d'Avroy à Liège;
 — avenue du Nord à Anvers;
 — nouveau pont sur la Sambre à Châtelet.

*Ventilation du crédit
 prévu sous la rubrique « Autres routes ».*

Question :

Un membre demande pourquoi le programme des routes pour 1962 prévoit des travaux avec et sans indication de crédits.

Il exprime le vœu de recevoir un programme plus détaillé pour ce qui concerne le crédit de 261.000.000 francs prévu sous la rubrique « Autres routes ».

Réponse :

Le détail des évaluations est donné ci-dessous.

(en millions)

Autres routes	261
Routes n ^{os} 6 et 49 — Traverse de Nivelles	5
Route n ^o 6 — Traverse de Seneffe	5
Route n ^o 8 — Section Ath-Ligne	14
Route n ^o 10 — Bruges : chaussée d'Ostende	14
Route n ^o 12 — Reconstruction du pont à Herenthals (expropriations)	5
Route n ^o 13 — Redressement à Koningshooikt	10
Route n ^o 17 — Section Huy-Andenne	10
Route n ^o 23 — Contournement de Stavelot	10
Route n ^o 26 — Suppression P. N. La Flèche à Bertrix	13
Route n ^o 35 — Suppression P. N. des Béguines et du Many (expropriations)	10
Route n ^o 37 — Wavre-Nivelles	10
Route n ^o 40 — Tronçon Tongres-Berg	10
Route n ^o 66 — Contournement de Tielt	15
Route n ^o 67 — Haven en Krommestraat à Bruges	3
Route n ^o 68 — Reconstruction du pont de St.-Joris-ten-Distel (expropriations)	5
Route n ^o 71 — Section Courtrai-Bellegem	15
Route n ^o 72 — Section Wulpen-Furnes	8
Route n ^o 580 — Anvers 1 : avenue du Nord	4
Route n ^o 398 — Mons-Leuze :	
— Traverse de Tourpes	7
— Traverse d'Ellignies-St-Anne et Belœil (expropriations)	5
Route n ^o 411 — Section Longchamps-Eghezée	5
Route n ^o 430 — Section Jemeppe-sur-Meuse-Hollogne-aux-Pierres	10
Route n ^o 560 — Murs à Villeze	8
Courtrai : avenue du Parc	5
Nouvelle route Roeselare-Izeghem (expropriations)	5
Contournement d'Audenaerde (continuation)	20
Contournement d'Eupen	8
Hasselt — ceinture	5
Bree : 2 ^e ceinture	7
Châtelet : Nouveau pont sur la Sambre (expropriations)	10

— Tervurenlaan, tussen Montgomerysquare en Woluwe-laan;
 — tunnel Baljuwstraat te Brussel;
 — ringlaan te Charleroi;
 — ringlaan te Gent;
 — Kortrijksesteenweg te Gent;
 — verbinding van de « Pont de la Boverie » met de « Boulevard d'Avroy » te Luik;
 — Noorderlaan te Antwerpen;
 — nieuwe brug over de Samber te Châtelet.

*Ventilatie van het krediet
 ingeschreven onder de rubriek « Andere Wegen ».*

Vraag :

Een lid vraagt waarom in het wegenbouwprogramma voor 1962 werken voorkomen met en zonder vermelding van kredieten.

Hij zou graag een uitvoeriger programma ontvangen betreffende het krediet van 261.000.000 frank dat onder de rubriek « Andere wegen » is ingeschreven.

Antwoord :

Het detail der ramingen wordt hierna opgegeven.

in miljoenen

Andere wegen	261
Wegen n ^{os} 6 en 49 — Traverse in Nijvel	5
Weg n ^o 6 — Traverse in Seneffe	5
Weg n ^o 8 — Vak Aat-Ligne	14
Weg n ^o 10 — Brugge : Oostendsesteenweg	14
Weg n ^o 12 — Wederopbouw van de brug te Herenthals (onteigeningen)	5
Weg n ^o 13 — Rechttrekking te Koningshooikt	10
Weg n ^o 17 — Vak Hoei-Andenne	10
Weg n ^o 23 — Wegverlegging te Stavelot	10
Weg n ^o 26 — Opheffing overweg La Flèche te Bertrix	13
Weg n ^o 35 — Opheffing overwegen « des Béguines » en « du Many » (onteigeningen)	10
Weg n ^o 37 — Waver-Nijvel	10
Weg n ^o 40 — Vak Tongeren-Berg	10
Weg n ^o 66 — Wegverlegging te Tielt	15
Weg n ^o 67 — Haven en Krommestraat te Brugge	3
Weg n ^o 68 — Wederopbouw van de brug te St.-Joris-ten-Distel (onteigeningen)	5
Weg n ^o 71 — Vak Kortrijk-Bellegem	15
Weg n ^o 72 — Vak Wulpen-Veurne	8
Weg n ^o 580 — Antwerpen 1 : Noorderlaan	4
Weg n ^o 398 — Bergen-Leuze :	
— Traverse in Tourpes	7
— Traverse in Ellignies-St-Anne en Belœil (onteigeningen)	5
Weg n ^o 411 — Vak Longchamps-Eghezée	5
Weg n ^o 430 — Vak Jemeppe-sur-Meuse - Hollogne-aux-Pierres	10
Weg n ^o 560 — Muren te Villeze	8
Kortrijk : Parklaan	5
Nieuwe weg Roeselare-Izegem (onteigeningen)	5
Wegverlegging te Oudenaarde (voortzetting)	20
Wegverlegging te Eupen	8
Hasselt — ringlaan	5
Bree : 2 ^e ringlaan	7
Châtelet : Nieuwe brug over de Samber (onteigeningen)	10

*Priorité de droite.**Question :*

La règle de la priorité de droite entre en vigueur à partir du 1er décembre prochain. Le département sera-t-il en mesure d'installer à la date fixée, la nouvelle signalisation résultant de cette décision.

Ne sera-t-il pas nécessaire de rapporter cette nouvelle législation en matière de circulation routière.

Réponse :

Au moment de la parution au Moniteur du 14 septembre 1961 de l'arrêté royal du 6 septembre 1961 modifiant l'arrêté royal du 8 avril 1954 portant règlement général sur la police de la circulation routière, l'installation de signaux n°s 1, 2 et 26 aux carrefours de toutes les routes de l'Etat avait déjà été décidée et était partiellement réalisée.

Par circulaire n^o BRA, 16-2702-11 du 5 octobre 1961, l'Administration des Routes a invité tous ses Services à procéder avant le 1er décembre 1961 à la mise en place de tous les signaux requis pour assurer les priorités nécessaires.

Il convient de remarquer que la mise en place de ces signaux nécessite, non seulement, des milliers de signaux pour lesquels les crédits n'avaient pas toujours été accordés précédemment, mais de plus, l'accord des administrations communales conformément aux règles administratives en vigueur. Cette formalité a bien souvent retardé les implantations.

Quoi qu'il en soit, les services ont fait diligence pour se conformer aux prescriptions de la circulaire du 5 octobre 1961 et tous les signaux demandés leur sont fournis par voie de décompte aux deux entreprises en cours de fourniture générale de signaux routiers. A noter que les décomptes correspondants se monteront à 3 ou 4 millions par entreprise.

Il y a donc lieu de noter que pour le 1er décembre les signaux seront placés aux carrefours de toutes les routes de l'Etat, conformément aux principes suivants : on déroge à la règle de la priorité de droite,

1°) à tous les carrefours des routes des réseaux primaires I et II avec des routes du réseau secondaire ou d'un réseau inférieur;

2°) aux carrefours des routes du réseau secondaire avec des routes d'un réseau inférieur;

3°) aux carrefours des routes de même réseau lorsqu'il s'indique d'assurer la continuité de la priorité sur un des itinéraires empruntant le carrefour.

En ce qui concerne les autoroutes, on déroge à la priorité de droite à tous les carrefours de l'autoroute proprement dite avec ses voies d'accès.

*Autoroute Bruxelles-Paris.**Question :*

L'autoroute Bruxelles-Paris est considérée par les organismes européens comme une autoroute prioritaire.

Sa construction ne devrait-elle pas être avancée ?

Réponse :

Les pourparlers avec les organismes européens sont toujours en cours.

*Voorrang van rechts**Vraag :*

De regel van de voorrang van rechts treedt op 1 december e.k. in werking. Zal het departement de nieuwe voorrangstekens die uit deze beslissing voortvloeien, voor de gestelde datum kunnen plaatsen ?

Zal het niet nodig blijken deze nieuwe regeling inzake wegverkeer in te trekken ?

Antwoord :

Op het ogenblik van de bekendmaking, in het Staatsblad van 14 september 1961, van het koninklijk besluit van 6 september 1961 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1954 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, was reeds besloten voorrangstekens n°s 1, 2 en 26 aan de kruispunten van alle Rijkswegen te plaatsen en was deze beslissing reeds gedeeltelijk uitgevoerd.

Met rondschriften n^o BRA, 16-2702-11 van 5 oktober 1961 heeft het Bestuur der Wegen al zijn diensten verzocht vóór 1 december 1961 al de vereiste voorrangstekens te plaatsen.

Er zij opgemerkt dat voor die tekens niet alleen duizenden borden moeten worden geplaatst waarvoor de kredieten niet altijd te voren werden verleend, maar ook de instemming van de gemeentebesturen overeenkomstig de geldende administratieve regels vereist is. Deze formaliteit heeft de plaatsing dikwijls vertraagd.

Hoe dan ook, de diensten hebben zich gehaast om de voorschriften van het rondschrift van 5 oktober 1961 na te komen en al de gevraagde tekens worden hun geleverd door verrekening op de twee in uitvoering zijnde aannemingen betreffende de algemene levering van verkeerstekens. De overeenkomstige verrekeningen zullen 3 of 4 miljoen per aanneming belopen.

Vóór 1 december zullen die tekens worden geplaatst aan de kruispunten van alle Rijkswegen, overeenkomstig de volgende principes : men wijkt van de regel van de voorrang van rechts af :

1°) aan alle kruispunten van de wegen der primaire netten I en II met wegen van het secundair net of van een lager net;

2°) aan de kruispunten van de wegen van het secundaire net met wegen van een lager net;

3°) aan de kruispunten van de wegen van hetzelfde net als de continuïteit van de voorrang op een der Rijkswegen die over het kruispunt lopen, moet vrijwaard blijven.

Wat de autosnelwegen betreft, wordt van de voorrang van rechts afgeweken aan alle kruispunten van de eigenlijke autosnelweg met zijn aansluitende wegen.

*Autosnelweg Brussel-Parijs.**Vraag :*

De autoweg Brussel-Parijs wordt door de Europese instellingen beschouwd als een weg die bij voorrang moet worden aangelegd.

Zou de bouw ervan niet moeten worden vervroegd ?

Antwoord :

De besprekingen met de Europese instellingen zijn nog altijd aan de gang.

Malgré son désir de voir progresser cette affaire, le Ministre doit signaler cependant qu'il y a peu de progrès dans les négociations avec la Banque Européenne des Investissements.

Il envisage sous peu de contacter à ce sujet son collègue français.

Route Mons-Bavay.

Question :

Un membre demande si des crédits ont été prévus pour la route Mons-Bavay entre Hyon et Frameries, route très importante pour le zoning industriel de Cuesmes et Frameries.

Le C. M. C. E. avait déjà pris en 1960 une décision à ce sujet.

Réponse :

Un crédit de 20 millions est prévu au budget de 1961 pour l'aménagement de la route 369 Ciply-Noirchain.

L'adjudication aura lieu le 29 décembre 1961.

Canal de l'Espierres (pont de Warcoing).

Question :

La reconstruction du pont de Warcoing (Route 71) sur le Canal de l'Espierres a déjà été prévue plusieurs fois aux budgets. Il n'a jamais été exécuté.

Le Ministre pourrait-il communiquer la date de commencement des travaux ?

Réponse :

Le pont de Warcoing (route 71) sur l'Espierres est prévu en 1962 à l'article 621 (dommages de guerre), pour un montant total de 20 millions.

Le Ministre mettra tout en œuvre pour faire commencer les travaux dès que possible.

Route n° 49 (percée à Ciney).

Question :

Un membre demande au Ministre s'il est exact que la construction d'une nouvelle route est envisagée à une distance d'environ 100 m de la route n° 49.

Il est d'avis que cette nouvelle route est inutile.

D'après ses renseignements les expropriations envisagées pour cette nouvelle route mettraient en danger la construction d'une école.

Réponse :

Le problème d'une nouvelle percée pour la route n° 49 à Ciney est encore à l'étude. Jusqu'à présent, aucune décision définitive n'a été retenue pour cette affaire.

Passerelle de Bouvignes.

Question :

Un membre demande à connaître les prévisions relatives à la passerelle de Bouvigne.

L'étude est-elle en cours et quand envisage-t-on la mise en adjudication des travaux ?

Ondanks zijn verlangen dat deze zaak zou opschieten, moet de Minister echter mededelen dat de onderhandelingen met de Europese Investeringsbank maar traag vorderen.

Hij denkt weldra met zijn Franse ambtgenoot omtrent deze zaak contact op te nemen.

Weg Bergen-Bavay

Vraag :

Een lid vraagt of er kredieten uitgetrokken zijn voor de weg Bergen-Bavay, tussen Hyon en Frameries, die van zeer groot belang is voor de nijverheidszoning van Cuesmes en Frameries.

Het M. C. E. C. had reeds in 1960 hieromtrent een beslissing getroffen.

Antwoord :

Een krediet van 20 miljoen is in de begroting voor 1961 opgenomen voor de verbetering van de weg 369 Ciply-Noirchain.

De aanbesteding zal op 29 december 1961 plaats hebben.

Spierevaart (brug te Warcoing).

Vraag :

De wederopbouw van de brug te Warcoing (weg 71) over de Spierevaart werd reeds verscheidene malen in de begroting opgenomen, doch werd nooit uitgevoerd.

Zou de Minister de aanvangsdatum der werken kunnen mededelen ?

Antwoord :

De brug te Warcoing (weg 71) over de Spiere is voor 1962 op artikel 621 (oorlogsschade) voor een totaal bedrag van 20 miljoen in uitzicht gesteld.

De Minister zal alles in het werk stellen om de werken zo vlug mogelijk te doen aanvangen.

Weg n° 49 (doorbraak te Ciney).

Vraag :

Een lid vraagt aan de Minister of het juist is dat men voornemens is een nieuwe weg te bouwen op ongeveer 100 m van de weg n° 49.

Het meent dat die nieuwe weg overbodig is.

Volgens de inlichtingen waarover hij beschikt zouden de voor de nieuwe weg overwogen onteigeningen de bouw van een school in het gedrang brengen.

Antwoord :

Het probleem van een nieuwe doorbraak voor de weg n° 49 te Ciney is nog in studie. In deze zaak is totnogtoe geen definitieve beslissing genomen.

Voetbrug te Bouvignes.

Vraag :

Een lid wenst de vooruitzichten te kennen betreffende de voetbrug te Bouvignes.

Is de studie aan de gang en wanneer denkt men deze werken aan te besteden ?

Réponse :

Les études relatives à la reconstruction de la passerelle de Bouvignes sont en cours à l'Administration des Ponts et Chaussées. Tout porte à croire que le travail pourra être mis en adjudication fin 1962 de manière à ce que l'exécution proprement dite commence au début de 1963.

*Route nationale n° 5 (détournement de Fraire).**Question :*

Un membre désire obtenir, au sujet du détournement de Fraire (route nationale n° 5) les renseignements suivants:

- a) Où en est le dossier ?
- b) Mise en adjudication ?
- c) Commencement des travaux ?

Réponse :

Un crédit de 10 millions est prévu au budget de 1961 pour les expropriations. Les études sont en cours au service des Routes de Namur. Aucun crédit n'étant réservé en 1962 pour cette entreprise, celle-ci ne pourra être mise en adjudication que fin 1962, de manière à ce que l'exécution des travaux ait lieu en 1963.

*Route nationale n° 5 (carrefour de Philippeville).**Question :*

Au sujet de l'élargissement du carrefour de Philippeville (route nationale n° 5), un membre signale que cet élargissement nécessite l'expropriation d'un immeuble.

Le Ministre peut-il dire si c'est la solution préconisée par son Administration ?

Réponse :

La modernisation du carrefour de Philippeville a été prévue sans expropriation d'immeubles. La visibilité est suffisante à ce carrefour et rien ne justifie, par conséquent, l'expropriation de propriétés riveraines.

*Travaux dans l'agglomération anversoise**Question :*

Au sujet d'Anvers, un Commissaire a posé au Ministre les questions suivantes :

Pourquoi le budget de 1962 est-il muet au sujet de :

- 1°) la grande et la petite ceinture d'Anvers;
- 2°) la « Carnotstraat » y est mentionnée, mais sans montant;
- 3°) idem en ce qui concerne la « Noorderlaan »;
- 4°) il est bien question au budget de la section de route Anvers-Wilrijk (partie de l'autoroute Anvers-Bruxelles), mais il n'est nulle part question de la suppression du pont appelé « Kemelbrug ».

Antwoord :

Aan de studie betreffende de wederopbouw van de voetbrug te Bouvignes is men bezig op het Bestuur van Bruggen en Wegen. Alles wijst erop dat het werk einde 1962 zal kunnen worden aanbesteed, zodat de eigenlijke uitvoering begin 1963 zou kunnen aanvangen.

*Rijksweg n° 5 (wegomlegging te Fraire).**Vraag :*

Een lid wenst omtrent de wegomlegging te Fraire (Rijksweg n° 5) volgende inlichtingen te bekomen. Hoe staat het :

- a) met het dossier ?
- b) met de aanbesteding ?
- c) met de aanvang van de werken ?

Antwoord :

In de begroting voor 1961 is een krediet van 10 miljoen voor onteigeningen opgenomen. De dienst der Wegen te Namen heeft de zaak in studie genomen. Daar in 1962 geen enkel krediet voor dit werk bestemd is, zal het pas op het einde van 1962 kunnen worden aanbesteed, zodanig dat de uitvoering der werken in 1963 zal plaatshebben.

*Rijksweg n° 5 (Kruispunt te Philippeville).**Vraag :*

Wat het verruimen van het kruispunt genaamd « Carrefour de Philippeville » (Rijksweg n° 5) betreft, wijst een lid erop dat daarvoor de onteigening van een onroerend goed vereist is.

Kan de Minister zeggen of dit de oplossing is die door zijn administratie wordt voorgestaan ?

Antwoord :

De modernisering van het kruispunt « Carrefour de Philippeville » is ontworpen zonder onteigening van onroerende goederen. Het vrij uitzicht op dit kruispunt is voldoende en bijgevolg is er geen reden voor onteigening van aanliggende eigendommen.

*Werken in de Antwerpse agglomeratie**Vraag :*

In verband met Antwerpen, stelt een lid de volgende vragen aan de Minister.

Waarom wordt er in de begroting voor 1962 geen woord gerept over :

- 1°) de grote en kleine ring rond Antwerpen;
- 2°) de Carnotstraat is wel vermeld maar zonder bedrag;
- 3°) eveneens wat de Noorderlaan betreft;
- 4°) men spreekt in de begroting over het baanvak Antwerpen-Wilrijk (gedeelte van de autosnelweg Antwerpen-Brussel) maar nergens is er sprake van het verwijderen van de zogenaamde « Kemelbrug ».

Réponse :

Les crédits mis à la disposition du Ministre en 1962 ne permettent pas d'inclure dans le programme la grande et la petite ceinture d'Anvers;

Il est prévu au budget de 1962 :

- un crédit de 5.000.000 francs pour la « Carnotstraat »;
- un crédit de 4.000.000 francs pour la « Noorderlaan ».

Le problème du pont appelé « Kemelbrug » est lié à la décision que prendra la S.N.C.B. au sujet du déplacement éventuel de la voie de chemin de fer. Cette décision n'a pas encore été communiquée au Ministre.

*Le 2e ouvrage de franchissement de l'Escaut.**Question :*

Chacun est désormais convaincu de sa nécessité. Les chiffres les plus récents sont significatifs :

Octobre 1959 :

de la rive droite à la rive gauche ...	274.039 véhicules
de la rive gauche à la rive droite ...	261.849 véhicules
Total ...	535.880 véhicules

Pour septembre 1961, les chiffres sont les suivants :

de la rive droite à la rive gauche ...	314.761 véhicules
de la rive gauche à la rive droite ...	309.550 véhicules
Total ...	624.311 véhicules

Chaque jour, nous constatons personnellement que cette situation dément l'assertion selon laquelle nous vivons au siècle de la technique moderne.

Une nouvelle ville se développe à Anvers, sur la rive gauche. Il est honteux que chaque jour des centaines d'ouvriers et employés arrivent en retard à leur travail ou manquent leur correspondance, que des enfants arrivent en retard à l'école et que l'Administration de l'Imalso n'ait toujours pas de grosse dépanneuse, alors qu'elle dispose d'un immeuble qui a coûté des millions.

Réponse :

Ainsi que le Ministre l'a déclaré au cours de son exposé, une décision sera prise sous peu au sujet du deuxième ouvrage de franchissement.

*Malines (« Plaisancebrug »).**Question :*

L'adjudication pour le remplacement du « Plaisancebrug » à Malines aura-t-elle lieu à la date promise de fin 1961 ?

La ville n'a pas encore reçu les plans définitifs.
Les accès du pont ne sont-ils pas perdus de vue ?

Entre le nouveau pont et la « Brusselse poort », des voies communales doivent être reprises par l'Etat pour être incorporées à la voirie de l'Etat. La procédure de reprise a-t-elle été entamée ?

Antwoord :

De kredieten waarover de Minister in 1962 beschikt laten niet toe de grote en de kleine ring rond Antwerpen in het programma op te nemen.

Op de begroting voor 1962 is uitgetrokken :

- voor de Carnotstraat, 5.000.000 frank;
- voor de Noorderlaan, 4.000.000 frank.

Het probleem van de « Kemelbrug » is verbonden aan de door de N.M.B.S. te treffen beslissing in verband met het al of niet verplaatsen van de spoorweg. Hieromtrent werd de Minister nog geen beslissing medegedeeld.

*De tweede oeververbinding op de Schelde.**Vraag :*

Over de noodzakelijkheid ervan moet niemand meer overtuigd worden. De jongste cijfers zijn kenschetsend :

Oktober 1959 :

van rechter naar linkeroever ...	274.039 voertuigen
van linker naar rechteroever ...	261.849 voertuigen
Totaal ...	535.880 voertuigen

Voor september 1961 zijn de cijfers :

van rechter naar linkeroever ...	314.761 voertuigen
van linker naar rechteroever ...	309.550 voertuigen
Totaal ...	624.311 voertuigen

Alle dagen ondervinden wij het persoonlijk dat het een aanklacht is tegen de menselijke redelijkheid die zegt dat wij leven in een eeuw van de moderne techniek.

Op Antwerpen linkeroever groeit een nieuwe stad. Het is beschamend hoe dagelijks honderden arbeiders en bedienden te laat op hun werk komen of de treinverbinding missen — dat kinderen te laat in de scholen komen — en dat het Beheer van Imalso nog steeds over geen grote takelwagen beschikt maar wel over een gebouw dat miljoenen heeft gekost.

Antwoord :

Een beslissing in verband met de tweede oeververbinding zal eerlang worden genomen, zoals de Minister reeds in zijn uiteenzetting heeft medegedeeld.

*Mechelen (« Plaisancebrug »).**Vraag :*

Zal de aanbesteding voor de vervanging der Plaisancebrug te Mechelen op de beloofde datum op het einde van 1961 plaatshebben ?

De stad heeft de definitieve plannen nog niet ontvangen.
Worden de opritten van de brug niet uit het oog verloren ?

Tussen de nieuwe brug en de Brusselsepoort moet het Rijk gemeentewegen overnemen in het Rijkswegennet. Is de overnemingsprocedure reeds aangevat ?

Réponse :

Les études pour le « Plaisancebrug » sont actuellement pratiquement terminées. L'adjudication pourra intervenir dans le courant du premier trimestre 1962.

D'autre part, les études pour le raccordement et les expropriations correspondantes au nouveau pont sont en cours.

La reprise de voiries interviendra au moment voulu.

*Route Bruxelles-Malines-Anvers
(circulation à Malines — nouvelle autoroute
Bruxelles-Anvers).*

Question :

En vue des travaux d'amélioration à exécuter à la route n° 1 Bruxelles-Malines-Anvers, il avait été décidé d'effectuer une enquête de circulation à Malines.

Un membre demande à en connaître les résultats.

Il demande en même temps à être informé des prévisions de la construction d'une nouvelle autoroute entre Anvers et Bruxelles et plaide en faveur d'une exécution rapide, au besoin en recourant à des moyens de financement extra-budgétaires. Pourquoi ne créerait-on pas une intercommunale ?

*Réponse :**a) Enquête de circulation à Malines*

L'enquête de circulation effectuée à Malines en octobre 1961 est une enquête du type Origine-Destination procédant par distribution de cartes contrôle sur les 8 routes principales d'accès à l'entrée de l'agglomération et récupération de ces cartes à la sortie.

Les usagers étaient simultanément interrogés à l'entrée sur l'origine du voyage et à la sortie sur leur destination finale.

Les contrôles ont porté sur les routes :

Bruxelles-Malines;
Tervueren-Malines;
Louvain-Malines;
OLV, Waver-Malines;
Sint Kathelijne-Waver-Malines;
Lier-Malines;
Anvers-Malines;
Termonde-Malines.

et ont été effectués les 10 et 13 octobre 1961 de 6 à 22 heures.

Le dépouillement sera effectué par priorité absolue en vue d'être terminé fin novembre 1961.

Ces résultats seront communiqués à la ville.

b) Nouvelle autoroute Bruxelles-Anvers.

La décision de construction de la nouvelle autoroute Bruxelles-Anvers est subordonnée, au point de vue de son tracé et de son timing de réalisation, à l'enquête « Origine-Destination » de la circulation pour Malines.

Antwoord :

De studie voor de Plaisancebrug is op dit ogenblik praktisch voltooid. De aanbesteding zal in de loop van het eerste trimester van 1962 kunnen plaatshebben.

Anderzijds zijn de studie voor de aansluiting van de nieuwe brug evenals de daarop betrekking hebbende onteigeningen aan de gang.

De gemeentewegen zullen te bekwaamere tijd worden overgenomen.

*Weg Brussel-Mechelen-Antwerpen
(verkeer te Mechelen — nieuwe autosnelweg
Brussel-Antwerpen)*

Vraag :

Met betrekking tot de verbeteringswerken uit te voeren aan de weg n° 1 Brussel-Mechelen-Antwerpen had men besloten te Mechelen een verkeersenquête te organiseren.

Een lid wenst de uitslag van die enquête te kennen.

Hij vraagt tevens welke de vooruitzichten zijn met betrekking tot de aanleg van een nieuwe autosnelweg tussen Antwerpen en Brussel en pleit voor een spoedige uitvoering, desnoods door middel van een extra-budgettaire financieringswijze. Waarom zou men geen intercommunale maatschappij oprichten ?

*Antwoord :**a) Verkeersenquête te Mechelen*

De in oktober 1961 te Mechelen ondernomen verkeersenquête van het type « Herkomst-Bestemming », waarbij op de 8 voornaamste invalswegen controlekaarten werden overhandigd bij het binnenrijden van de agglomeratie en ingevorderd bij het verlaten ervan.

De weggebruikers werden bij het binnenrijden bovendien ondervraagd over hun herkomst en bij het buitenrijden over hun bestemming.

De enquête had plaats op 10 en 13 oktober 1961, tussen 6 en 22 uur, op de volgende wegen :

Brussel-Mechelen;
Tervuren-Mechelen;
Leuven-Mechelen;
O.L.V. Waver-Mechelen;
Sint-Kathelijne-Waver-Mechelen;
Lier-Mechelen;
Antwerpen-Mechelen;
Dendermonde-Mechelen.

De verzamelde gegevens zullen bij voorrang worden nazien ten einde met het werk klaar te komen tegen einde november 1961.

De uitslag zal aan de Stad worden medegedeeld.

b) Nieuwe autosnelweg Brussel-Antwerpen

De beslissing omtrent de bouw van de nieuwe autosnelweg Brussel-Antwerpen hangt af, wat het tracé en het tijdschema voor de uitvoering betreft, van de verkeersenquête « Herkomst-Bestemming » te Mechelen.

*Route Bruxelles-Anvers (Rumst).**Question :*

Un membre attire l'attention du Ministre sur la nécessité d'améliorer la route n° 1 Bruxelles-Anvers.

Il se plaint entre autres de l'état des revêtements sur la route n° 1 à Rumst.

Réponse :

Le programme d'amélioration des revêtements de la route n° 1 est en cours de réalisation.

En 1961, l'amélioration de la section Berchem-Grande Chaussée, pour un montant de 12 millions, sera adjugée le 7 décembre.

En 1962, le tronçon Mortsel-Edegem est prévu pour un montant de 10 millions.

La traverse de Mortsel est par ailleurs déjà modernisée.

L'itinéraire de la route n° 1 à travers Malines sera modifié après la construction du pont destiné à remplacer le Plaisancebrug à adjudger en 1962 pour 12 millions.

*Liaison Malines-Melsbroek-Waterloo.**Question :*

Un membre explique que la route Malines-Melsbroek-Waterloo offre un tracé intéressant notamment pour éviter l'agglomération bruxelloise.

Elle doit cependant être améliorée.

Réponse :

La liaison Malines-Melsbroek-Waterloo comporte un tronçon provincial Malines-Tervuren et un tronçon d'Etat Tervuren-Waterloo.

La liaison Malines-Tervuren donne directement accès à l'aéroport national et le Ministre a décidé de reprendre cette voirie.

Cette reprise sera accompagnée de travaux importants, notamment le débouché à Malines par le Colomabrug.

L'adjudication de la section Quatre-Bras (Tervuren) - routes Bruxelles-Namur (partie de la route Tervuren-Waterloo) est annoncée pour le 21 décembre 1961 (estimation 22.000.000).

*Bruxelles. — Grand ring.**Question :*

Un membre demande à connaître le planning et le timing de la construction du grand ring de Bruxelles.

Réponse :

Le programme 1962-65 prévoit la réalisation du tronçon Drogenbos-Grand Bigard pendant la période 1963-65.

La réalisation de ce tronçon comblera le manque total de liaison concentrique actuel dans le secteur Sud-Ouest de l'agglomération et assurera le transit du Sud du pays à destination d'Anvers, par le contournement de l'agglomération.

*Weg Brussel-Antwerpen (Rumst).**Vraag :*

Een lid vestigt de aandacht van de Minister op de noodzakelijkheid de weg n° 1 Brussel-Antwerpen te verbeteren.

Hij klaagt onder meer over de staat der verharding van de weg n° 1 te Rumst.

Antwoord :

Het programma voor de verbetering der verharding van de weg n° 1 is thans in uitvoering.

De verbetering van het vak Berchem-Grote steenweg, voor een bedrag van 12 miljoen, zal op 7 december 1961 worden aanbesteed.

In 1962 komt het wegvak Mortsel-Edegem, voor een bedrag van 10 miljoen aan de beurt.

De traverse in Mortsel is reeds gemoderniseerd.

De loop van de weg n° 1 door Mechelen zal na de bouw van de brug die de Plaisancebrug moet vervangen, worden gewijzigd en in 1962 worden aanbesteed voor een bedrag van 12 miljoen.

*Verbinding Mechelen-Melsbroek-Waterloo.**Vraag :*

Een lid legt uit dat de weg Mechelen-Melsbroek-Waterloo een voordelig tracé vormt onder meer om de Brusselsse agglomeratie te vermijden.

De weg dient echter te worden verbeterd.

Antwoord :

De verbindingsweg Mechelen - Melsbroek - Waterloo omvat een provinciaal vak Mechelen-Tervuren en een Rijksvak Tervuren-Waterloo.

De verbinding Mechelen-Tervuren geeft rechtstreeks toegang tot de nationale luchthaven en de Minister heeft besloten deze weg over te nemen.

Deze overname zal samengaan met belangrijke werken, namelijk aan de uitgang te Mechelen over de Colomabrug.

De aanbesteding voor het vak Vier-Armen (Tervuren) - weg Brussel-Namen (gedeelte van de weg Tervuren-Waterloo) is voorzien tegen 21 december 1961 (raming: 22.000.000 frank).

*Brussel. — Grote ring.**Vraag :*

Een lid wenst de plannen en het tijdschema voor de bouw van de grote ring om Brussel te kennen.

Antwoord :

In het programma 1962-1965 wordt de aanleg van het vak Drogenbos-Groot-Bijgaarden voorzien voor de periode 1963-1965.

De uitvoering van dit wegvak zal het huidig volledig gebrek aan een concentrische verbinding ten zuidwesten van de agglomeratie aanvullen en het doorgaand verkeer, komende van het zuiden van het land en met bestemming Antwerpen, in de mogelijkheid stellen de agglomeratie te vermijden.

*Route de l'Etat n° 71.**Question :*

La route de l'Etat n° 71 était empruntée autrefois par une ligne de tramway qui est maintenant désaffectée depuis une dizaine d'années. Les voies ont été enlevées à l'époque, mais les lieux n'ont pas été remis en état. Cette route est devenue la voie la plus dangereuse de l'arrondissement de Bruges.

En l'espace de 8½ mois, soit du 1er janvier 1961 au 15 septembre 1961, la gendarmerie et la police ont enregistré 58 accidents dont 12 ont été attribués au dérapage des véhicules; 78 véhicules ont été légèrement endommagés et 20 l'ont été gravement. Il y a eu 3 morts et 54 blessés, dont 12 grièvement.

Quand l'Etat se décidera-t-il à remettre la route n° 71 en bon état, de façon à assurer la sécurité de la circulation ?

Réponse :

Le chiffre des accidents, à savoir 3,09 par million de km/véhicule, correspond pratiquement à la moyenne établie pour le Royaume, soit 3,13. Cette route ne peut donc être qualifiée de particulièrement dangereuse.

De toute façon, les travaux à exécuter à la section considérée de la route de l'Etat n° 71 figurent sur la liste des travaux parmi lesquels on choisira ceux qui seront prévus au programme des travaux à exécuter en 1963, 1964 et 1965.

*Contournement de Torhout.**Question :*

Cette « symphonie inachevée » qu'est le contournement de Torhout, est à moitié réalisée depuis des années. L'exécution des travaux de l'autre moitié de ce contournement ne parvient pas à sortir des cartons. Il s'agit pourtant d'un des nœuds du trafic touristique qui s'effectue entre le nord de la France et la côte est.

N'est-il pas possible, Monsieur le Ministre, d'accélérer l'exécution des travaux ? Quel est le calendrier prévu actuellement ?

Réponse :

Faute de crédits, la continuation des travaux du contournement ouest de Torhout n'a pu être prévue au programme des trois prochaines années.

Le Fonds des Routes estimant néanmoins qu'il s'agit là de travaux importants, le projet a été mis à l'étude.

*Traversée de Gand.**Question :*

Un membre attire l'attention du Ministre sur la nécessité d'améliorer la traversée de la ville de Gand par le Dampoort, Heirnis, Keizerpoort, St-Lievenspoort.

Réponse :

Le Membre signale les difficultés de la circulation à travers la ville de Gand, sur l'itinéraire n° 14, difficultés qui seraient naturellement supprimées par la construction de la E 3.

Signalons que le Département réalise progressivement l'aménagement des boulevards circulaires de Gand qui faciliteront la circulation de transit en particulier pour l'itinéraire Anvers-Courtrai.

*Rijksweg n° 71.**Vraag :*

De Rijksweg n° 71 was vroeger voorzien van een tramlijn die sedert een tiental jaren is afgeschaft. De tramrails werden destijds verwijderd en sedertdien bleef alles braak en onafgewerkt. Het is de meest gevaarlijke baan geworden van het arrondissement Brugge.

Vanaf 1 januari 1961 tot 15 september 1961 in een tijdspanne van 8 maanden en half werden er bij de rijkswacht en politie opgetekend : 58 ongevallen, waarvan 12 te wijten aan het slippen van de voertuigen, waardoor 78 wagens licht en 20 voertuigen zwaar beschadigd. Er waren 3 doden en 54 gekwetsten waarvan 12 zeer zwaar.

Wanneer zal de Staat de Rijksweg n° 71 met oog op veilig verkeer in orde brengen.

Antwoord :

Het ongevallencijfer, zijnde 3,09 per miljoen voertuigkilometers is practisch gelijk aan het gemiddelde van het Rijk, nl. 3,13. De weg mag dus niet speciaal gevaarlijk genoemd worden.

Hoe 't ook is, Rijksweg 71 ten Zuiden van Brugge komt voor op de lijst van werken, waaruit zal gekozen worden om het werkprogramma van 1963-1964 en 1965 samen te stellen.

*Wegverlegging te Torhout.**Vraag :*

Deze « onvoltooide symphonie » zoals men de wegverlegging te Torhout noemt, is sedert jaren voor de helft gerealiseerd. De uitvoering van deze wegverlegging geraakt niet doorheen de papierenrompslomp. Nochtans het is een knooppunt van toeristisch verkeer van Noord-Frankrijk naar de Oostkust.

Is het mogelijk deze zaak te bespoedigen ? Welke is de timing voor de uitvoering ?

Antwoord :

De voortzetting van de westelijke wegomlegging te Torhout kon tot nu toe nog niet worden voorzien in de drie eerste jaren, bij gebrek aan kredieten.

De verwezenlijking wordt nochtans door het Wegenfonds als belangrijk beschouwd. Daarom is het ontwerp nu reeds in studie genomen.

*Traverse te Gent.**Vraag :*

Een lid vestigt de aandacht van de Minister op de noodzaak, de traverse in de Stad Gent, via de Dampoort, Heirnis, Keizerpoort en St-Lievenspoort, te verbeteren.

Antwoord :

Het lid wijst op de moeilijkheden die het verkeer door de Stad Gent, op de Rijksweg n° 14, ondervindt, moeilijkheden die natuurlijk zouden verdwijnen door het bouwen van de E 3.

Dienaangaande zij opgemerkt dat het Departement de ringlanen te Gent, die het doorgaand verkeer, in het bijzonder het verkeer over de Rijksweg Antwerpen-Kortrijk, zullen vergemakkelijken, geleidelijk verbeterd.

Actuellement l'Administration a réalisé la section Porte de Courtrai jusqu'à la chaussée de Tronchiennes.

Une section complémentaire chaussée de Tronchiennes - Pont Ghislain, sera mise en adjudication le 7 décembre, pour un montant de 8 millions.

En 1962 est prévu l'aménagement du tronçon chaussée de Courtrai - Keizerpoort (route de Bruxelles) (20 millions).

Il semble que le membre veuille substituer à ce tronçon celui de la Keizerpoort à la Dampoort, qu'il estime devoir être aménagé par priorité.

Cependant l'ordre de réalisation des travaux tient compte des desiderata de la ville.

Pont « Gentpoort » à Bruges.

Question :

A la page 10 du rapport sur le budget de 1961, nous lisons au sujet du pont de la « Gentpoort » que : « le département envisage néanmoins la construction d'un nouveau pont définitif dont l'étude devra être effectuée tant au point de vue de la technique de la circulation routière qu'au point de vue esthétique ».

Nous aimerions savoir à quelles conclusions le département a abouti.

Réponse :

Cette question est toujours à l'étude. Elle est liée dans une certaine mesure à celles du comblement éventuel de l'extrémité amont du bras intérieur, à Bruges, et de l'aménagement de nouvelles voies publiques.

Les travaux de construction d'un pont définitif à la « Gentpoort » ne sont pas encore prévus pour 1962.

La solution à donner au problème du pont dit « Gentpoortbrug » dépend également de l'achèvement à plus ou moins brève échéance, du boulevard dit « Singellaan » à Bruges, et notamment de la construction d'un pont fixe à proximité du Minnewater, lequel pont constituera un raccourci direct à la station.

Adjudication — route Kruispoort-Dammepoort

Question :

Les travaux d'élargissement de la section de route étroite et dangereuse Kruispoort-Dammepoort, prévus au programme du Fonds des Routes pour 1961, seront adjugés prochainement.

Quand l'adjudication aura-t-elle lieu ?

Réponse :

Il sera procédé le 7 décembre 1961 à l'adjudication des travaux de la section de route Kruispoort-Dammepoort à Bruges.

Route industrielle Gand-Zelzate.

Question :

Un membre demande à connaître le timing de la construction de la route industrielle Gand-Zelzate à terminer dans le plus bref délai possible.

Réponse

Les travaux d'établissement du chemin industriel Gand-Zelzate seront exécutés en 5 phases :

Thans heeft het Bestuur het vak Kortrijksepoort-Drongensteenweg uitgevoerd.

Een bijkomend vak, Drongensteenweg-Ghislainbrug, zal op 7 december voor een bedrag van 8 miljoen worden aanbesteed.

Voor 1962 wordt de verbetering van het wegvak Kortrijksesteenweg-Keizerpoort (weg naar Brussel) in uitzicht gesteld (20 miljoen).

Het lid schijnt in de plaats van dit wegvak dat van de Keizerpoort naar de Dampoort te willen stellen, dat volgens zijn mening bij voorrang moet worden verbeterd.

De volgorde van uitvoering der werken houdt nochtans rekening met de desiderata van de stad.

Gentpoortbrug te Brugge.

Vraag :

Op blz. 10 van het verslag over de begroting voor 1961, wordt vermeld voor de brug aan de Gentpoort : « Het Departement overweegt niettemin het bouwen van een nieuwe definitieve brug, die zowel uit verkeerstechnisch als uit esthetisch oogpunt dient bestudeerd te worden ».

Tot wat heeft de overweging van het Departement geleid ?

Antwoord :

Deze aangelegenheid is nog in studie. Zij houdt enigszins verband met het eventueel opvullen van het boven-einde van de binnenarm, te Brugge, en het aanleggen van nieuwe openbare wegen.

Het bouwen van een nieuwe definitieve brug aan de Gentpoort wordt voor 1962 nog niet voorzien.

De oplossing te geven aan de Gentpoortbrug is ook afhankelijk van het al dan niet spoedige voltooiing van de Singellaan rond Brugge en o.a. van het bouwen van een vaste brug nabij het Minnewater, die een rechtstreekse verbinding moet tot stand brengen met het station.

Aanbesteding — wegvak Kruis- en Dammepoort

Vraag :

Het verbreden van het nauw en gevaarlijk wegvak Kruispoort-Dammepoort opgenomen in het programma van 1961 van het Wegenfonds zal eerlang worden aanbesteed.

Wanneer zal de aanbesteding plaatshebben ?

Antwoord :

Het wegvak tussen de Kruis- en de Dammepoort te Brugge wordt op 7 december 1961 aanbesteed.

Industrieweg Gent-Zelzate.

Vraag :

De industriebaai Gent-Zelzate vergt ten spoedigste een volledige afwerking. Mag ik de timing daarvan kennen ?

Antwoord :

De industrieweg Gent-Zelzate zal in 5 fasen worden uitgevoerd.

- a) 1re tranche — territoire de Gand : « Octrooi plein » — « Hoge Weg ».

Les travaux sont terminés.

- b) 2me tranche — « Hoge Weg » (Gand) — « Akkerstraat » (Desteldonk).

Les travaux sont en cours. La dépense s'élèvera à 49.959.753 francs.

- c) 3me tranche — « Akkerstraat » (Desteldonk) — Sint-Kruis-Winkel.

Ces travaux sont prévus au programme du Fonds des Routes pour 1962.

Ils seront entamés à la bonne saison.

Estimation : 40 millions de francs.

- d) 4me tranche — Sint-Kruis-Winkel — maison communale de Zelzate.

Il s'agit en l'occurrence du chemin industriel proprement dit et du raccordement à la nouvelle route de l'Etat Anvers-Maldegem.

Estimation : 44 millions de francs pour les expropriations; 57 millions de francs pour les travaux, y compris la construction d'un pont.

- e) 5me tranche — Maison communale de Zelzate — port sur le canal déplacé.

Estimation : 5 millions de francs pour les expropriations; 3 millions de francs pour les travaux.

Les 4me et 5me tranches des travaux figureront au programme du Fonds des Routes pour l'année 1963.

Travaux dans la région d'Alost.

Question :

Rien n'est prévu au budget de 1962 pour l'exécution, que l'on réclame depuis des années, de travaux d'infrastructure dans l'arrondissement d'Alost. N'est-il pas raisonnable d'espérer que le budget de 1963 prévoira la réalisation de la section nord du boulevard circulaire d'Alost et la construction d'un nouveau pont sur la Dendre, ou qu'une partie de ces travaux sera imputée sur le crédit « Divers et imprévus », d'un montant de 150 millions de francs, prévu pour les routes ?

Réponse :

Jusqu'à présent aucun travail n'est prévu au budget 1962 pour les routes de l'Etat dans la région alostoise.

Le Ministre a examiné la situation lors de sa visite du 16 novembre.

Boulevard circulaire de Ninove

Question :

Quelles sont les prévisions concernant l'exécution du boulevard circulaire de Ninove, c'est-à-dire la section entre la route n° 55 et la ligne de chemin de fer ? Cette exécution est demandée de toute urgence par les industries nouvelles qui désirent s'y installer.

- a) 1ste deel — Grondgebied Gent : Octrooi plein - Hoge Weg.

Het werk is voltooid.

- b) 2de deel — Hoge Weg (Gent) — Akkerstraat (Desteldonk).

Het werk is in uitvoering voor een bedrag van 49.959.753 frank.

- c) 3de deel — Akkerstraat (Desteldonk) St.-Kruis-Winkel.

Het werk komt voor op het programma van 1962 van het Wegenfonds.

Het zal in het a.s. goede jaargetijde aanvangen.

Raming : 40 miljoen frank.

- d) 4de deel — St-Kruis-Winkel tot gemeentehuis van Zelzate.

Het betreft de industrieweg zelf en de verbinding met de nieuwe Rijksweg Antwerpen-Maldegem.

Raming : 44 miljoen frank voor de onteigeningen; 57 miljoen frank voor de werken, het bouwen van een brug inbegrepen.

- e) 5de deel — Gemeentehuis Zelzate tot brug over verlegd kanaal.

Raming : 5 miljoen frank voor de onteigeningen; 3 miljoen frank voor de werken.

Het 4de en 5de deel zullen op het programma 1963 van het Wegenfonds voorkomen.

Werken in de streek van Aalst.

Vraag :

De begroting voor 1962 vermeldt niets voor de sedert jaren gevraagde uitvoering van onderhoudswerken in het arrondissement Aalst. Mag redelijkerwijs niet worden gehoopt dat in de begroting voor 1963 de aanleg van het noordelijk vak van de ringbaan rond Aalst en de bouw van een nieuwe brug over de Dender zal worden opgenomen, of dat een gedeelte van deze werken zal worden aangerekend op het krediet « Diversen en onvoorziene » ten bedrage van 150 miljoen, dat voor de wegen uitgetrokken is ?

Antwoord :

Tot nu toe werd geen enkel werk betreffende de wegen in de streek van Aalst in de begroting voor 1962 opgenomen.

De Minister heeft tijdens zijn bezoek op 16 november de toestand onderzocht.

Ringlaan te Ninove.

Vraag :

Welke zijn de vooruitzichten betreffende de aanleg van de ringlaan te Ninove, te weten het vak tussen de weg n° 55 en de spoorweg. Deze uitvoering wordt door de nieuwe bedrijven die zich aldaar wensen te vestigen, dringend gevraagd.

Réponse :

Aucun crédit n'est prévu en 1962 pour la construction de ce contournement, reconnu cependant nécessaire pour le développement industriel de la région.

Le tracé est à l'étude.

*Route n° 62
(section St-Lievenshoutem - Oombergen - Zottegem).*

Question :

La route n° 62, section St-Lievenshoutem - Oombergen - Zottegem est une route qui connaît un trafic intense vers Zottegem et est utilisée par de nombreux ouvriers qui se déplacent à bicyclette vers la gare de Zottegem. Cette section est dans un très mauvais état. Il n'y a pas de piste cyclable. Le Ministre recherche-t-il une solution ?

Réponse :

Effectivement cette route devrait être aménagée, mais elle est prévue dans le réseau secondaire et rien n'est prévu par l'Administration pour son amélioration dans les prochaines années.

Grammont (pont n° 2).

Question :

La question du renouvellement du pont n° 2 livrant passage aux rues dites « Wijngaardstraat » et « Denderstraat », à Grammont, a-t-elle déjà été mise à l'étude ? Dans la négative, quand le fera-t-on ?

Réponse :

Le pont n° 2 livrant passage à la route de l'Etat n° 59 Grammont-Enghien, à Grammont, est un pont-levis provisoire remplaçant le pont détruit en 1940.

Ce pont provisoire devra être remplacé par un ouvrage d'art définitif, d'autant plus que les traverses de Grammont devront être aménagées.

Un tracé passant à environ 200 m du tracé actuel de la route a été mis au point. Un pont fixe sera vraisemblablement substitué au pont mobile pour livrer passage à la route établie suivant ce nouveau tracé.

Ces travaux routiers ne seront toutefois pas exécutés au cours des prochaines années.

Route n° 60 (Traversée de Hofstade)

Question :

L'amélioration de la route n° 60 (Douai-Hulst) dans la traversée de Hofstade est très importante pour l'implantation d'un parc industriel le long de la Dendre. Quand ces travaux pourront-ils être réalisés ?

Réponse :

Les plans d'expropriation sont en élaboration et dès leur approbation, le Comité d'acquisition commencera ses négociations.

Antwoord :

Voor de bouw van deze wegomlegging, ofschoon ze voor de ontwikkeling van de nijverheid in deze streek als noodzakelijk wordt erkend, is voor 1962 geen krediet uitgetrokken.

Het tracé is in studie.

*Weg n° 62
(vak Sint-Lievenshoutem - Oombergen - Zottegem).*

Vraag :

De weg n° 62, vak Sint-Lievenshoutem-Oombergen-Zottegem, is een weg waar druk verkeer heerst in de richting Zottegem en die wordt gebruikt door talrijke werklieden die zich per fiets naar het station van Zottegem begeven. Dit vak is in zeer slechte staat. Er is geen fietspad. Zoekt de Minister hieraan een oplossing te geven ?

Antwoord :

Deze weg zou inderdaad moeten verbeterd worden, maar hij maakt deel uit van het secundair wegennet en door de Administratie is voor de eerstkomende jaren niets voorzien om deze weg te verbeteren.

Geraardsbergen (Brug n° 2).

Vraag :

Is de vernieuwing van de brug n° 2 gelegen tussen de Wijngaardstraat en de Denderstraat te Geraardsbergen reeds in studie genomen ? Zoniet wanneer zal zulks geschieden ?

Antwoord :

De hefbrug n° 2 te Geraardsbergen is een tijdelijke ophaalbrug (ter vervanging van de in 1940 vernielde brug) op de Rijksweg n° 59 Geraardsbergen-Edingen.

Deze tijdelijke brug dient vervangen te worden door een definitief kunstwerk, des te meer dat de traverse in Geraardsbergen onder oogpunt van wegen dient aangepast.

Het tracé om de weg een 200 tal meter te verleggen is uitgewerkt. Waarschijnlijk zal in dat tracé de beweegbare brug vervangen worden door een vaste brug.

Die wegwerken zullen echter niet in de eerstkomende jaren worden uitgevoerd.

Weg n° 60 (traverse te Hofstade).

Vraag :

De verbetering van de traverse van de weg n° 60 (Douai-Hulst) in Hofstade is zeer belangrijk voor het aanleggen van een nijverheidspark langs de Dender. Wanneer zullen deze werken kunnen worden uitgevoerd ?

Antwoord :

De onteigeningsplannen worden opgemaakt en zodra deze goedgekeurd zijn, zal het Aankoopcomité met de onderhandelingen beginnen.

*Canal Gand-Bruges
(Pont à Sint-Joris-ten-Distel)*

Question :

Un crédit de 8 millions de francs est prévu à la page 67 du budget pour la construction, à Sint-Joris-ten-Distel, d'un pont destiné à remplacer le pont, actuellement délabré, qui avait été lancé par l'armée après la guerre de 1914-1918.

Ce pont est situé en un endroit où le canal doit être mis au gabarit de 2.000 tonnes.

A-t-on tenu compte de ce fait lors de l'élaboration des plans ? Quand l'adjudication aura-t-elle lieu ?

Réponse :

Les travaux de reconstruction du pont de Sint-Joris-ten-Distel seront entamés au cours du deuxième semestre de 1962. Pour l'élaboration des plans, il est tenu compte du fait que le canal de Gand à Bruges devra être mis au gabarit de 2.000 tonnes.

Adjudication (Oostendesteenweg-Scheepsdalebrug)

Question :

La modernisation de la section Oostendesteenweg-Scheepsdalebrug est à l'étude et l'adjudication des travaux est prévue pour 1961.

Quand l'adjudication aura-t-elle lieu ?

Réponse :

Les multiples expropriations ont provoqué le report à 1962 de ces travaux.

L'adjudication aura lieu en 1962, dès que les terrains nécessaires seront disponibles.

Communications avec la côte.

Question :

Un membre attire l'attention du Ministre sur les travaux routiers suivants :

- 1°) Liaison E3-Côte;
- 2°) Autostrade Anvers-Côte;
- 3°) Dédoublément route royale à la Côte;
- 4°) Liaisons Autostrade Bruxelles-Ostende à Blankenberghe et Heist-aan-Zee (contournement de Bruges);
- 5°) Accès à Oostkamp.

Réponse :

La liaison E3-Côte, est actuellement réalisée, pour le centre de la Côte par la section de l'autoroute Bruxelles-Ostende.

La partie Est est reliée par la route, partiellement modernisée, Aalter-Maldegem-Knokke.

La partie Ouest sera desservie à l'avenir par l'embranchement à l'autoroute Jabbeke-Nieuport-Furnes, dont la réalisation n'est pas prévue dans un délai rapproché.

La liaison directe Anvers-Côte est en voie de réalisation par la route Anvers-Zelzate, dont le tronçon Kallo-Vrasene a été adjugé en 1961 et le tronçon Vrasene-Kemzeke est prévu pour 1962 (estimation : 80 millions).

*Kanaal Gent-Brugge
(brug te Sint-Joris-ten-Distel)*

Vraag :

Op blz. 67 van de begroting zijn 8 miljoen frank uitgetrokken voor de brug te Sint-Joris-ten-Distel om de totaal versleten brug, door het leger gelegd na de oorlog van 1914-1918 te vervangen.

De bedoelde brug bevindt zich op een plaats waar het kanaal moet verbeterd worden — met het oog op bevaarmaking voor schepen van 2.000 ton.

Werd bij het opmaken van de plans hiermee rekening gehouden ? Wanneer zal de aanbesteding plaats hebben ?

Antwoord :

Het herbouwen van de brug te Sint-Joris-ten-Distel zal in de loop van het tweede semester 1962 worden aangevangen. Bij het opmaken der plans wordt rekening gehouden met de modernisering van het kanaal Gent-Brugge voor schepen van 2.000 ton.

Aanbesteding (Oostendesteenweg-Scheepsdalebrug)

Vraag :

Het moderniseren van het vak Oostendesteenweg-Scheepsdalebrug wordt ingestudeerd en zal nog in 1961 worden aanbesteed.

Wanneer zal de aanbesteding plaatshebben ?

Antwoord :

Wegens talrijke onteigeningen moesten die werken naar 1962 worden verschoven.

De aanbesteding zal in 1962 plaatshebben zodra de vereiste gronden beschikbaar zullen zijn.

Verbindingen met de Kust

Vraag :

Een lid vestigt de aandacht van de Minister op de volgende wegwerken :

- 1°) Verbinding E3-Kust;
- 2°) Autosnelweg Antwerpen-Kust;
- 3°) Verdubbeling van de Kustweg;
- 4°) Verbinding van de autosnelweg Brussel-Oostende met Blankenberghe en Heist (wegomlegging te Brugge);
- 5°) Toegangswegen te Oostkamp.

Antwoord :

De verbinding E3-Kust wordt thans, wat het middendeel van de kust betreft, gevormd door het vak van de autosnelweg Brussel-Oostende.

Het oostelijk deel is aangesloten via de gedeeltelijk gemoderniseerde weg Aalter-Maldegem-Knokke.

Het westelijk deel van de kust zal in de toekomst worden bediend door een vertakking met de autosnelweg Jabbeke-Nieuwpoort-Veurne, waarvan de aanleg evenwel niet voor binnenkort in uitzicht is gesteld.

De directe verbinding Antwerpen-Kust is in wording door de aanleg van de weg Antwerpen-Zelzate, waarvan het vak Kallo-Vrasene in 1961 is aanbesteed en het vak Vrasene-Kemzeke voor 1962 is ontworpen (raming : 80 miljoen frank).

D'autre part, le passage de la route sous le canal de Zelzate est prévu pour 1962.

Le dédoublement de la Chaussée royale reste à réaliser entre Wenduine et Middelkerke.

Dans les prévisions pour la période 1963-65 sont compris le contournement de La Panne et de Nieuport-Bains ainsi que la percée Troonstraat et Raversydestraat.

Contournement de Bruges : le Ministre a décidé de prévoir en 1963 la construction du pont fixe sur le canal Bruges-Ostende devant assurer le passage du contournement ouest de Bruges.

Il a prescrit également l'aménagement de la prolongation de la Hoefijzerlaan destinée à réaliser le raccordement de Bruges et le raccordement à la route n° 10 Bruges-Ostende.

Les travaux pour compléter l'accès d'Oostkamp ont été adjugés le 28 septembre 1961 et approuvés le 27 octobre. Les travaux commenceront incessamment.

3. Voies Hydrauliques.

Plan incliné de Ronquières.

Question :

Un membre pose plusieurs questions au sujet du résultat de l'adjudication de l'équipement électromécanique du plan incliné de Ronquières. Il estime que la différence entre l'estimation et le résultat d'adjudication est exceptionnelle et suppose qu'il s'agit d'une sous-estimation. Le procédé des négociations entamées par le Ministre est inhabituel et peut fausser le jeu de la concurrence.

Réponse :

L'écart important — 36 % — entre l'estimation et la soumission la plus basse remise pour l'équipement électromécanique du plan incliné de Ronquières résulte, d'une part, de la sous-estimation de certaines parties de l'entreprise et, d'autre part, du caractère complexe de celle-ci. Le fait que le mètre comporte des travaux et des prestations dont les détails techniques ne sont pas très bien connus par les soumissionnaires, ont certes incité les firmes intéressées à prévoir des moyens techniques d'exécution qui, tout en garantissant la sécurité de l'ouvrage, ont néanmoins augmenté leurs prix unitaires pour lesdits travaux et prestations.

En présence d'une offre dépassant largement l'estimation de l'Administration, le département a pris contact avec les firmes intéressées en vue de permettre aux deux parties en cause de revoir les prix de base.

Outre le fait que ce procédé présente l'avantage de permettre à l'entrepreneur d'établir ses prix unitaires avec une complète connaissance de la conception de l'Administration, il est absolument légal, puisque basé sur la loi organique de la comptabilité de l'État, stipulant notamment que pour les travaux à l'égard desquels il n'a été proposé que des prix inacceptables, il peut être traité de gré à gré avec le plus bas soumissionnaire.

La décision de négocier avec le plus bas soumissionnaire n'exclut pas la possibilité de remettre les travaux en adjudication.

Tranchée de Fléchère.

Question :

Où en est le département avec le problème de la tranchée de Fléchère ?

Daarenboven is de weg onder het kanaal te Zelzate voor 1962 voorzien.

De verdubbeling van de Kustweg moet nog worden uitgevoerd tussen Wenduine en Middelkerke.

In het programma voor de periode 1963-1965 zijn begrepen de omleggingen te De Panne en Nieuwpoort-Bad evenals de doorbraak via de Troonstraat en de Raversijdestraat.

Inzake de wegomlegging te Brugge heeft de Minister besloten de vaste brug over het kanaal Gent-Oostende, met het oog op wegomlegging te Brugge, in 1963 te bouwen.

Hij heeft verder bevolen de Hoefijzerlaan te verlengen ten einde de verbinding met Brugge evenals de verbinding met de weg n° 10 Brugge-Oostende tot stand te brengen.

De werken tot aanvulling van de toegangswegen te Oostkamp zijn op 28 september 1961 aanbesteed en de aanbesteding is op 27 oktober goedgekeurd. Ze zullen eerst-daags worden aangevat.

3. Waterwegen.

Hellend vlak te Ronquières.

Vraag :

Een lid stelt verscheidene vragen betreffende de uitslag van de aanbesteding van de elektromechanische uitrusting van het hellend vlak te Ronquières. Het meent dat het verschil tussen de raming en de uitslag van de aanbesteding uitzonderlijk groot is en onderstelt dat de kosten te laag werden geraamd. Het aanvatten van de onderhandelingen door de Minister is ongewoon en kan de regel van de mededinging vervalsen.

Antwoord :

Het grote verschil — 36 % — tussen de raming en de laagste inschrijving voor de elektromechanische uitrusting van het hellend vlak te Ronquières vloeit enerzijds voort uit de te lage raming van sommige delen van de aanneming en anderzijds uit het ingewikkeld karakter ervan. Het feit dat de opmeting werken en prestaties omvat waarvan de inschrijvers de technische bijzonderheden niet grondig kennen. Heeft de betrokken firma's er zeker toe aangezet technische uitvoeringsmiddelen te ontwerpen die weliswaar de veiligheid van het kunstwerk waarborgen, doch die tevens tot gevolg hadden dat zijn hun eenheidsprijzen voor de voornoemde werken en prestaties hebben verhoogd.

Aangezien de offerte de raming van het Bestuur ver overschrijdt, heeft het departement met de betrokken firma's contact opgenomen om de beide betrokken partijen de mogelijkheid te bieden de basisprijzen te herzien.

Behalve dat die handelwijze het voordeel biedt de aannemer in staat te stellen zijn eenheidsprijzen met volle kennis van de opvatting van het Bestuur vast te stellen, is zij volkomen wettelijk aangezien zij steunt op de organieke wet betreffende de Rijkscomptabiliteit, die bepaalt dat voor de werken waarvoor enkel onaanvaardbare prijzen werden aangeboden, met de laagste inschrijver in der minne mag worden onderhandeld.

De beslissing om met de laagste inschrijver te onderhandelen sluit de mogelijkheid niet uit de werken aan te besteden.

Ingraving te Fléchère.

Vraag :

Hoever staat het Departement met het probleem van de ingraving te Fléchère ?

Réponse :

Il est à remarquer de prime abord que le problème de la tranchée de Fléchère ne constitue nullement une entrave à la navigation des bateaux de 300 tonnes. Toutefois, au stade actuel de l'évolution de cette affaire, l'Administration étudie le problème de la stabilité des berges et compte pouvoir procéder à l'adjudication des travaux nécessaires dans le courant de 1962.

Le Ministre tient à ajouter que le problème de la stabilité de la tranchée de Fléchère n'est pas nouveau et est extrêmement délicat depuis son origine, c'est-à-dire depuis la fin du siècle passé, cette tranchée a été en permanence sous surveillance.

*Inondations dans la région de Charleroi.**Question :*

Suite aux inondations survenues dans la région de Charleroi à l'occasion des fortes crues de la Sambre, beaucoup de riverains le long des affluents ont connu des destructions.

Seront-ils aidés ?

Réponse :

Le Ministre des Travaux publics est intervenu pour la réparation des dégâts causés au domaine public le long des affluents de la Sambre, suite aux fortes crues du mois de février 1961.

De même, l'Etat fera procéder à la mise en ordre tant des ruisseaux que de leurs murs de quai.

*Canal Mons-Condé (travaux de comblement).**Question :*

Un membre constate qu'un crédit de 40.000.000 francs est prévu au budget de 1962 pour les travaux de comblement et aménagements divers du canal Mons-Condé.

Il désire savoir si ce problème a obtenu une solution et ce qu'il est envisagé de faire avec le crédit de 40 millions.

Réponse :

En relation avec la fixation du tracé de l'autoroute Mons-Tournai, le Ministre vient de prendre les décisions suivantes :

1°) le canal de Mons à Condé sera remblayé depuis son origine à l'écluse de pont-canal à Mons jusque St-Ghislain;

2°) depuis l'aval de St-Ghislain jusqu'à la frontière française, le canal sera approfondi et aménagé, sa flottaison sera descendue à la cote 21,20; il constituera en quelque sorte une longue darse;

3°) sur la partie remblayée du canal entre Mons et St-Ghislain, une nouvelle route comportant deux chaussées, séparées par une berme centrale, à deux voies de circulation chacune, et bordées de zones de stationnement continues, sera construite;

4°) à partir de St-Ghislain, vers l'ouest, cette nouvelle route industrielle sera prolongée par une route établie au sud du canal approfondi; cette route dédoublant la route n° 22 bifurquera, comme indiqué au plan, d'une part vers

Antwoord :

Vooraf moet worden opgemerkt dat het probleem van de ingraving te Fléchère geenszins een hinderpaal vormt voor de vaart met schepen van 300 ton. In het huidige stadium van die zaak, bestudeert het Bestuur evenwel het probleem van de stabiliteit van de oevers en is het voornemens de vereiste werken in de loop van 1962 aan te besteden.

De Minister voegt eraan toe dat het probleem van de stabiliteit van de ingraving te Fléchère niet nieuw is en uiterst delicaat. Sinds haar ontstaan, d.w.z. sedert het einde van de vorige eeuw, heeft deze ingraving voortdurend onder toezicht gestaan.

*Overstromingen in de streek van Charleroi.**Vraag :*

Bij de overstromingen in de Streek van Charleroi, toen de Samber zeer hoge waterstanden bereikte, werden veel aangelanden van de bijrivieren zwaar geteisterd.

Zullen zij worden geholpen ?

Antwoord :

De Minister van Openbare Werken heeft bijgedragen in de herstelling van de schade aangericht aan het openbaar domein langs de bijrivieren van de Samber, tengevolge van de zeer hoge waterstanden gedurende de maand februari 1961.

Evenzo zal de Staat zowel de beken als hun kademuren doen in orde brengen.

*Kanaal Bergen-Condé (dempingswerken).**Vraag :*

Een lid constateert dat in de begroting voor 1962, een krediet van 40.000.000 frank ingeschreven is voor dempingswerken en verschillende geschiktmakingen op het kanaal Bergen-Condé.

Hij verlangt te weten of een oplossing aan dit probleem werd gegeven en hoe het krediet van 40 miljoen zal worden aangewend.

Antwoord :

In verband met het tracé van de autoweg Bergen-Doornik heeft de Minister zopas volgende beslissingen genomen :

1°) het kanaal van Bergen naar Condé zal vanaf zijn beginpunt aan de sluis van de kanaalbrug te Bergen tot St-Ghislain worden gedempt;

2°) tussen St-Ghislain en de Franse grens, zal het kanaal verdiept en geschiktgemaakt worden; de waterspiegel zal tot het peil 21,20 worden verlaagd; het zal in zekere zin een gestrekte haven vormen;

3°) op het gedempte gedeelte van het kanaal tussen Bergen en St-Ghislain zal een nieuwe weg worden aangelegd, bestaande uit twee rijbanen gescheiden door een middenberm en ieder met twee verkeersstroken, en langs beide zijden zullen doorlopende parkeerstroken worden aangelegd;

4°) vanaf St-Ghislain, naar het westen toe, zal deze nieuwe industrieweg worden verlengd door een weg lopende ten zuiden van het verdiept kanaal; deze weg, die de verdubbeling zal vormen van de weg n° 22, zal, zoals

Quiévrain, d'autre part vers le nord et vers Tournai en se soudant au «Boulevard de ceinture du Borinage», actuellement en construction, près de Péruwelz;

5°) le lit de la Haine entre Jemappes et St-Ghislain sera calibré de manière à permettre l'évacuation des eaux de crue et de démergement qui y seront refoulées; à partir de St-Ghislain ces eaux seront déviées par le canal approfondi jusqu'à Pommerœul;

6°) dans l'avenir, si les circonstances économiques le justifient et moyennant accord avec la France, une bretelle à 1.350 tonnes pourra être envisagée en remplacement du canal Pommerœul-Blaton actuel.

*Modernisation de la Meuse
sur le territoire français.*

Question :

La Meuse sera aménagée pour permettre la navigation des bateaux de 1.350 tonnes jusqu'à Givet.

Où en sont les travaux sur la Meuse en France à partir de Givet? Le Ministre a-t-il des contacts à ce sujet avec son collègue français?

Réponse :

Dans le cadre du Comité Européen des Ministres des Transports, la Meuse a été classée parmi les voies d'eau à caractère international, devant être aménagée pour les bateaux de 1.350 tonnes.

Ce fleuve constituerait l'aboutissement de la liaison de la Méditerranée avec la mer du Nord. Plusieurs départements français, notamment ceux traversés par la Meuse, ont sollicité formellement la modernisation du fleuve sur le territoire français.

Cette modernisation est actuellement étudiée en France sur les plans technique et économique. Les services suivent attentivement l'évolution de cette étude. En temps opportun, le Ministre ne manquera pas de reprendre contact avec les autorités françaises.

Travaux de normalisation de l'Escaut maritime.

Question :

Nous nous réjouissons de ce que les crédits prévus pour le Laboratoire de Recherches hydrauliques aient été majorés.

A ce sujet, nous nous permettons de demander si le Ministre et son administration ont des intentions précises en ce qui concerne le plan Bonnet (élargissement de l'Escaut).

Il serait hautement souhaitable d'être fixé à ce sujet en vue de l'extension de la ville d'Anvers sur la rive gauche.

C'est d'ailleurs à l'Etat qu'incombera le financement des travaux.

Réponse :

Au sujet des travaux de normalisation de l'Escaut maritime, le Ministre déclare que l'Administration des Voies hydrauliques étudie à la fois mathématiquement et au moyen d'essais sur modèle réduit, le problème de la normalisation de l'Escaut maritime, et ce indépendamment de tout projet présenté précédemment. Les études ultérieures tiendront compte des différents points de vue exposés.

op het plan is aangeduid, gesplitst worden, eensdeels in de richting van Quiévrain en anderdeels naar het noorden en Doornik toe en aansluiten bij de thans in uitvoering zijnde Ringlaan van de Borinage te Péruwelz;

5°) het bed van de Hene tussen Jemappes en St-Ghislain zal worden gekalibreerd voor de afvoer van het hoog water en voor de ontwatering; vanaf St-Ghislain zullen deze waters via het verdiept kanaal, tot Pommerœul worden afgeleid;

6°) indien de economische omstandigheden het vereisen en mits Frankrijk ermee instemt, zal een nieuwe verbinding voor schepen van 1.350 ton, ter vervanging van het huidige kanaal Pommerœul-Blaton, in uitzicht kunnen worden gesteld.

*Modernisering van de Maas
op Frans grondgebied.*

Vraag :

De Maas zal worden geschiktgemaakt voor schepen van 1.350 ton tot Givet.

Hoever staat het met de werken aan de Maas op Frans grondgebied, boven Givet? Heeft de Minister zich daaromtrent reeds in verbinding gesteld met zijn Franse ambtgenoot?

Antwoord :

In het raam van de Europese Conferentie van de Ministers van Vervoer is de Maas ingedeeld bij de klasse der internationale waterwegen die moeten worden bevaarbaar gemaakt voor schepen van 1.350 ton.

Die stroom zou het laatste vak vormen van de verbinding tussen de Middellandse Zee en de Noordzee. Verscheidene Franse departementen, met name die welke door de Maas worden bespoeld, hebben uitdrukkelijk de modernisering van de stroom op Frans grondgebied gevraagd.

Die modernisering is thans in Frankrijk in studie uit technisch en economisch oogpunt. De diensten volgen aandachtig het verloop van die studie. De Minister zal niet nalaten te gelegener tijd met de Franse overheid opnieuw contact op te nemen.

Normalisatiewerken van de Zeeschelde.

Vraag :

Wij verheugen ons over de verhoging van de kredieten voor het Waterbouwkundig laboratorium.

In verband daarmee zouden wij met nadruk durven vragen of de Minister en zijn administratie bepaalde plannen hebben in verband met het plan Bonnet (verbreding van de Schelde).

Voor de ontwikkeling van Antwerpen Linkeroever zou het dringend gewenst zijn dat er hieromtrent klaarheid komt. Trouwens, het is de Staat die voor de financiering zou moeten zorgen.

Antwoord :

In verband met de normalisatiewerken in de Zeeschelde, verklaart de Minister dat het Bestuur der Waterwegen langs mathematische weg en door middel van modelproeven de normalisatie van de Zeeschelde volledig onafhankelijk van gelijk welk vroeger voorgesteld ontwerp in studie heeft genomen. Bij verdere studie zal met de verschillende standpunten rekening worden gehouden.

Ladite étude progresse de façon satisfaisante et il est permis d'espérer que des solutions pourront être présentées à bref délai.

A cette occasion, le problème de la rive gauche de l'Escaut à Anvers recevra également une solution.

Port d'Anvers (Construction de la 7me darse).

Question :

Au sujet d'Anvers, un Commissaire pose au Ministre la question suivante :

Pourquoi le budget de 1962 est-il muet au sujet de la 7me darse ?

Réponse :

En dehors des travaux prévus par la loi du 5 juillet 1957 relative à la modernisation du port d'Anvers, il n'a pas été possible d'inscrire d'autres travaux d'infrastructure au projet de budget pour 1962.

Les crédits nécessaires à la construction de la 7me darse n'auraient pu être prévus audit projet de budget qu'au détriment d'autres travaux indispensables et urgents; il importe de tenir compte du fait que les moyens financiers nécessaires ne peuvent être fournis qu'à la condition élémentaire de ne pas nuire à la vie économique en général et de ne pas grever les finances publiques de trop lourdes charges.

Toutefois, cela n'empêche pas de rechercher une autre formule qui permettrait de faire exécuter plus tôt que prévu les travaux envisagés et de servir ainsi incontestablement l'intérêt national. C'est dans cet esprit que l'affaire sera examinée de façon plus approfondie.

Port de Zeebrugge.

Question :

Un Commissaire demande que les travaux portuaires de Bruges-Zeebrugge soient accélérés. Est-on certain qu'Anvers pourra recevoir des navires de plus de 70.000 tonnes ?

La construction d'une nouvelle écluse maritime à Zeebrugge est d'une nécessité vitale.

Le canal Ostende-Bruges-Gand devrait être mis au gabarit de 2.000 tonnes.

Réponse :

Dans le programme des travaux destinés à rendre le port de Zeebrugge accessible aux grands navires, les entreprises suivantes ont déjà été exécutées :

- endiguement d'une partie de la presqu'île ouest;
- creusement d'un bassin industriel dans l'arrière-port.

En outre, les travaux de l'endiguement est (première phase) sont presque terminés et la gare maritime a été réaménagée.

En vertu d'un contrat conclu entre la Compagnie des installations maritimes de Zeebrugge et une société étrangère, il a été procédé plus tôt que prévu à l'exécution de la première phase des travaux d'élargissement et d'approfondissement du chenal du « Zand », à l'approfondissement d'un chenal dans la rade et au dragage d'un poste d'accostage destiné aux grands navires-citerne.

Deze studie vordert goed, zodat men hopen mag dat binnen afzienbare tijd oplossingen kunnen worden voorgesteld.

Het probleem van Antwerpen Linkeroever zal dan eveneens een oplossing krijgen.

Haven van Antwerpen (aanleg van het 7de havendok).

Vraag :

In verband met Antwerpen, stelt een lid de volgende vraag aan de Minister :

Waarom wordt er in de begroting voor 1962 geen woord gerept van het 7de havendok ?

Antwoord :

Buiten de werken, bepaald in de wet van 5 juli 1956 betreffende de modernisering van de haven van Antwerpen, konden onmogelijk andere infrastructurele werken opgenomen worden in het begrotingsontwerp voor 1962.

Het voor de werken tot aanleg van het 7de havendok benodigde krediet had alleen ten koste van andere, eveneens onontbeerlijke en dringende, werken kunnen uitgetrokken worden in genoemd ontwerp, daarbij rekening houdend met de elementaire vereiste dat de nodige geldmiddelen moeten kunnen opgebracht worden zonder gevaar voor storing van het economisch leven in het algemeen of voor overbelasting van de openbare financiën.

Dit belet evenwel niet naar een andere formule uit te zien, die het zou mogelijk maken de hier beoogde werken vroeger te doen uitvoeren dan voorzien en waarbij het nationaal belang op onbetwistbare wijze zou gediend zijn. Het is in dat perspectief dat deze kwestie nader zal onderzocht worden.

Haven van Zeebrugge.

Vraag :

Een lid vraagt de havenwerken te Brugge-Zeebrugge te versnellen. Is men zeker dat Antwerpen schepen van meer dan 70.000 ton zal kunnen ontvangen ?

Een nieuwe zeelsluis te Zeebrugge is een levensnoodzakelijkheid.

Het kanaal Oostende-Brugge-Gent dient op 2.000 ton gebracht te worden.

Antwoord :

Van het programma van werken, waarvan de uitvoering de haven van Zeebrugge toegankelijk moet maken voor grote zeeschepen, werden reeds de volgende doorgevoerd :

- indijking van een gedeelte van het westelijk schiereiland;
- graven van een nijverheidsdok in de achterhaven.

De werken van de oostelijke afdamming (1ste fase) zijn bijna voltooid, terwijl het zeestation vernieuwd werd.

Ingevolge het kontrakt, gesloten tussen de M. B. Z. I. en een buitenlandse firma, werd vroeger dan oorspronkelijk voorzien overgegaan tot het uitvoeren van een eerste fase van de verdieping en verbreding van de pas van het Zand, het verdiepen van een vaargeul in de rede en het uitbaggeren van een ligplaats voor grote tankschepen.

Il sera procédé le 30 novembre prochain à la réadjudication des travaux du mur de quai du banc ouest et les travaux d'élargissement et d'approfondissement (2e phase) du chenal du « Zand » seront vraisemblablement adjugés dans quelques mois.

L'adjudication de la deuxième phase des travaux d'endiguement du banc est sera lancée l'an prochain.

La réponse à la question portant sur la navigabilité de l'Escaut est affirmative. Toutefois, il convient de noter que la navigabilité du fleuve ne pourra être améliorée que progressivement, à la faveur de travaux de calibrage effectués sur la base des essais effectués par le Laboratoire des recherches hydrauliques et des résultats d'études théoriques.

La construction à Zeebrugge d'une nouvelle écluse maritime pour navires de 50.000 tonnes dw. est prévue. Il y sera procédé si l'intérêt porté aux possibilités d'établissement de grosses entreprises industrielles le long du canal de Bruges à Zeebrugge se concrétise.

La mise du canal Gand-Bruges-Ostende au gabarit de 2.000 tonnes est également prévue.

Canal de Gand à Bruges.

Question :

Un Commissaire désire attirer l'attention du Ministre sur le canal de Gand à Bruges, qui doit desservir Zeebrugge en ce qui concerne le trafic des marchandises. Ce canal doit être mis au gabarit de 2.000 tonnes.

Réponse :

L'importance du canal de Gand à Bruges au point de vue économique n'échappe pas au Ministre. Avec son trafic de près de 5 millions de tonnes, ce canal doit être considéré comme un des plus importants de notre réseau de voies navigables.

Actuellement, ce canal est accessible à des bateaux de plus de 700 tonnes et dans certaines conditions, à des bateaux de 8 à 900 tonnes.

Lors de la mise au point de la loi des 1.350 tonnes, il a fallu élaborer un programme d'urgence. En raison de l'état lamentable des ouvrages d'art des voies navigables du Hainaut et du Brabant, et du gabarit de ces mêmes voies (de 300 à 350 tonnes), les travaux les concernant ont été classés comme prioritaires.

Ce n'est que lorsque les possibilités financières permettront d'entamer la modernisation d'autres voies navigables, que l'on pourra penser par priorité au canal de Gand à Bruges.

Néanmoins, le Ministre a déjà prévu la réparation des défenses délabrées des berges de ce canal. Ces réparations seront effectuées en tenant compte du futur tracé et du futur gabarit.

Comme le Ministre a déjà déclaré à plusieurs reprises, il déposera incessamment un nouveau programme d'investissements qui concernera également le canal de Gand à Bruges.

Port de Gand — Canal Gand-Terneuzen.

Question :

Un membre demande au Ministre de communiquer le programme des travaux relatifs au Port de Gand et au canal Gand-Terneuzen.

Op 30 november a.s. heeft de heraanbesteding plaats van de kaaimuur van de Westelijke bank, en over enige maanden zal waarschijnlijk de tweede fase tot het verbreden en verdiepen van de pas van het Zand aanbesteed worden.

Volgend jaar zal de aanbesteding uitgeschreven worden voor de tweede fase van de indijking van de Oostelijke bank.

Wat de vraag betreft omtrent de bevaarbaarheid van de Schelde is het antwoord bevestigend. Echter dient opgemerkt dat de bevaarbaarheid slechts geleidelijk kan verbeterd worden, door de uitvoering van kalibreringswerken, aan de hand van de uitproeven in het Waterbouwkundig Laboratorium en theoretische studies verkregen resultaten.

Het bouwen van een nieuwe zeesluis te Zeebrugge, voor schepen van 50.000 ton dw., is voorzien. Hiertoe zal overgegaan worden indien de interesse voor vestiging van grote bedrijven langs de oevers van het zeekanaal Brugge-Zeebrugge vaste vormen aanneemt.

Het kalibreren van het kanaal Gent-Brugge-Oostende op 2.000 ton is eveneens voorzien.

Kanaal Gent-Brugge.

Vraag :

Een lid vestigt de aandacht van de Minister op het kanaal Gent-Brugge dat de goederen van Zeebrugge moet vervoeren. Dit kanaal moet op 2.000 ton gebracht worden.

Antwoord :

Het economisch belang van het kanaal Gent-Brugge is de Minister niet onbekend. Met zijn trafiek van bijna 5 miljoen ton, moet dit kanaal als een van de belangrijkste van ons waterwegennet worden beschouwd.

In de huidige toestand kunnen schepen van ruim 700 ton, en, in onder zekere voorwaarden, van 800 à 900 ton, dit kanaal bevaren.

Toen de wet op de 1.350 ton werd opgemaakt, moest een urgentieprogramma uitgewerkt worden. Wegens de erbarmelijke toestand van de kunstwerken op de waterwegen in Henegouwen en Brabant, en de kalibrering van bedoelde waterwegen (300 à 350 ton), werden die werken als prioritaair aangegeven.

Het is slechts wanneer de financiële mogelijkheden het zullen mogelijk maken met de modernisering van de andere waterwegen te beginnen, dat in de eerste plaats aan het kanaal Gent-Brugge zal gedacht worden.

Inmiddels heeft de Minister reeds een krediet van 50 à 60 miljoen frank uitgetrokken in het jaar 1961 om de herstellingen van de oeververdediging welke zich in de slechtste toestand bevinden, mogelijk te maken. Bij deze herstellingen werd rekening gehouden met het toekomstig tracé en gabariet.

Zoals de Minister reeds herhaaldelijk heeft gezegd, zal hij binnenkort een nieuw investeringsprogramma indienen, waarin het kanaal van Gent naar Brugge zal opgenomen worden.

Haven van Gent — Kanaal Gent-Terneuzen.

Vraag :

Een lid vraagt aan de Minister het programma der werken van de haven van Gent en van het kanaal Gent-Terneuzen mede te delen.

Réponse :

1°) Les fournitures et travaux indiqués ci-après ont été exécutés au port de Gand au cours des dernières années :

a) *terminés :*

— en 1954 : les premiers travaux d'approfondissement du « Schepen Sifferdok » : 32 millions de francs;

— en 1955 : commencement des travaux de reconstruction d'une partie des murs de quai du bassin du commerce : environ 16 millions de francs; financement de l'acquisition de deux grues à grappin de 5 tonnes;

— en 1958 : continuation des travaux de construction de murs de quai : environ 20 millions de francs;

b) *en cours d'exécution :*

— en 1959 : financement de l'acquisition de quatre grues à grappin de 5 tonnes pour le quai du Port Arthur;

— en 1961 : commencement des travaux de construction d'environ 2.500 m de murs de quai présentant un mouillage de 12,50 m; approfondissement du « Schepen Sifferdok ».

2°) Les travaux indiqués ci-après ont été exécutés ou entamés depuis le début des travaux d'élargissement et d'approfondissement du canal de Gand à Terneuzen :

a) *terminés (année de l'adjudication) :*

1953 : élargissement de la section Noorddok-Sifferdok : travaux : 45.274.800 francs, expropriations : 8.690.000 francs;

1954 : élargissement de la section Sifferdok-Eendekooibrug : travaux : 64.309.509 francs, expropriations : 30.600.000 francs;

1956 : élargissement aux abords du « Eendekooibrug » : travaux : 135.067.702 francs, expropriations : 39.900.000 francs.

b) *en cours d'exécution :*

1958 : élargissement de la section Terdonck-Rieme : travaux : 56.525.799 francs, expropriations : 45.000.000 de francs.

1960 :

— élargissement à Rieme : travaux : 32.668.678 francs, expropriations : 23.000.000 de francs;

— approfondissement de la section Noorddok-Sifferdok : travaux : 41.778.045 francs, expropriations : 25.000.000 de francs.

3°) *Programme concernant Zelzate :*

1960 et suivantes : expropriations... 225.000.000 francs

1962 : — construction d'un tunnel 250.000.000 francs

— construction d'un pont ... 115.000.000 francs

— défenses des berges et

travaux routiers... 56.000.000 francs

— voies de chemins de fer,

y compris les expropria-

tions ... 28.000.000 francs

1963 : travaux de dragage ... 118.000.000 francs

Gand (bassin « Schepen-Sifferdok »)

Question :

1° Le bassin « Schepen-Sifferdok » a été approfondi. Le montant des travaux (31.054.605 francs) a été pris en charge provisoirement par la ville de Gand. Le membre aimerait savoir à quel poste du budget est prévu le remboursement de cette somme.

Antwoord :

1°) In de haven van Gent werden in de laatste jaren de volgende werken en leveringen uitgevoerd of aangevangen :

a) *voltooid :*

— in 1954 : de eerste verdiepingswerken in het Schepen Sifferdok : 32 miljoen frank;

— in 1955 : aanvang van het herbouwen van een gedeelte van de kaaimuren in het handelsdok : circa 16 miljoen frank; subsidiëring van twee grijperkranen van 5 ton;

— in 1958 : voortzetting van het bouwen van kaaimuren voor ongeveer 20 miljoen frank;

b) *in uitvoering :*

— in 1959 : subsidiëring van de aankoop van vier grijperkranen van 5 ton voor de Port-Arthurkaai;

— in 1961 : aanvang van de bouw van ongeveer 2.500 m kaaimuur met een waterdiepte van 12,50 m; verdieping van het Schepen Sifferdok.

2°) In het kanaal Gent-Terneuzen werden de hierna vermelde werken uitgevoerd of aangevangen sedert het begin van de verbredings- en verdiepingswerken :

a) *voltooid (jaar van aanbesteding) :*

1953 : verbreding in het vak Noorddok-Sifferdok : werken : 45.274.800 frank, onteigeningen : 8.690.000 frank;

1954 : verbreding van het vak Sifferdok-Eendekooibrug : werken : 64.309.509 frank, onteigeningen : 30.600.000 frank;

1956 : verbreding in de omgeving van de Eendekooibrug : werken : 135.067.702 frank, onteigeningen : 39.900.000 frank;

b) *in uitvoering :*

1958 : verbreding van het vak Terdonck-Rieme : werken : 56.525.799 frank, onteigeningen : 45.000.000 frank;

1960 :

— verbreding te Rieme : werken : 32.668.678 frank, onteigeningen : 23.000.000 frank;

— verdieping van het vak Noorddok-Sifferdok : werken : 41.778.045 frank, onteigeningen : 25.000.000 frank.

3°) *Programma voor Zelzate :*

1960 en volgende : onteigeningen ... 225.000.000 frank

1962 : — bouwen van een tunnel ... 250.000.000 frank

— bouwen van een brug ... 115.000.000 frank

— oeververdediging en weg-

werken ... 56.000.000 frank

— spoorwegen, onteigenin-

gen inbegrepen ... 28.000.000 frank

1963 : baggerwerken ... 118.000.000 frank

Gent (Schepen-Sifferdok)

Vraag :

1°) Het Schepen-Sifferdok werd uitgediept. De kosten (31.054.605 frank) werden voorlopig gedragen door de Stad Gent. Het lid vraagt welke post der begroting in de terugbetaling van dit bedrag voorziet ?

S'il s'agit du poste n° 62.592, le crédit prévu est-il suffisant ?

2°) L'équipement du bassin « Schepen-Sifferdok » nécessite l'installation de 8 grues pour la manutention de marchandises emballées et de 4 grues à grappin de 5 tonnes. La dépense sera de 17 millions de francs. A quel poste le crédit correspondant est-il prévu ?

Réponse :

1°) Compte tenu du décompte de travaux en moins approuvé depuis le début des travaux d'approfondissement du bassin « Schepen-Sifferdok », le crédit de 50.000.000 francs prévu au budget permettra la continuation de l'entreprise en question ainsi que des travaux de construction de murs de quai.

2°) Les crédits nécessaires à l'équipement en question, n'ont pu être prévus au projet de budget pour l'exercice 1962.

Port de Gand

(crédits pour la réparation des dommages de guerre)

Question :

Une somme de 80.000.000 francs reste due en tant que réparation des dommages de guerre dans le port de Gand.

L'acquisition de 2 grues flottantes à grappins de 10 tonnes et de 2 grues à grappins de 5 tonnes est prévue pour 1962. La dépense s'élèvera à 23.000.000 francs.

Sur quel crédit cette somme sera-t-elle imputée ?

Réponse :

En raison de la nécessité de prévoir d'importants crédits pour l'achèvement intégral du programme de travaux concernant, d'une part, la modernisation des voies navigables et d'autre part, l'extension et l'équipement des ports, il n'a pas été possible d'inscrire au budget de 1962 un nouveau crédit pour la réparation des dommages de guerre causés au port de Gand.

Seuls quelques travaux très urgents ont pu être retenus.

Le Ministre s'efforcera cependant de trouver une formule qui permet de procéder dans le plus bref délai à la commande des grues en question.

Canal Gand-Terneuzen
(travaux en territoire néerlandais).

Question :

Le calendrier des travaux à exécuter au canal de Gand à Terneuzen en territoire néerlandais sera-t-il respecté ?

Réponse :

Le Ministre a tout lieu de croire que le calendrier des travaux à exécuter en territoire néerlandais, fixé par les autorités néerlandaises, sera respecté. Toutefois, ce calendrier ne répondrait pas à l'attente des autorités belges. Les services ont pris les contacts nécessaires en vue d'obtenir une accélération aussi grande que possible de l'exécution des travaux.

Indien het post n° 62.592 betreft, is het krediet dan voldoende ?

2°) Voor de uitrusting van het Schepen-Sifferdok zijn 8 stukgoedkranen en 4 grijperkranen van 5 ton nodig. Dit vergt een krediet van 17 miljoen frank. Op welke post zijn die uitgetrokken ?

Antwoord :

1°) Rekening houdend met de sedert de aanvang der werken aanvaarde verrekening betreffende minder uit te voeren werken in het raam van de aanneming tot verdieping van het Schepen-Sifferdok, zal het krediet van 50 miljoen frank het mogelijk maken die aanneming evenals het bouwen van kaaimuren voort te zetten.

2°) De voor de bedoelde uitrusting benodigde kredieten konden niet opgenomen worden in het begrotingsontwerp voor het dienstjaar 1962.

Haven van Gent

(krediet voor het herstel van de oorlogsschade)

Vraag :

Als herstel van oorlogsschade in de haven van Gent zijn nog 80.000.000 frank verschuldigd.

Voor 1962 wordt de aankoop van 2 drijvende grijperkranen van 10 ton en 2 grijperkranen van 5 ton in het vooruitzicht gesteld. De uitgave zal 23 miljoen frank bedragen.

Op welk krediet zullen die opgenomen worden ?

Antwoord :

Wegens de noodzaak belangrijke kredieten uit te trekken voor het volledig afwerken van het programma betreffende eensdeels de modernisering der waterwegen en, anderdeels, de uitbreiding en de uitrusting der havens, was het niet mogelijk een nieuw krediet op het begrotingsontwerp voor 1962 uit te trekken voor het herstel van de oorlogsschade in de haven van Gent.

Slechts enkele zeer dringende werken konden in aanmerking genomen worden.

De Minister zal nochtans trachten een formule te vinden die zal toelaten in de kortst mogelijke tijd over te gaan tot de bestelling van de kranen in kwestie.

Kanaal Gent-Terneuzen
(werken op Nederlands grondgebied).

Vraag :

Zal de timing bepaald voor de werken van het kanaal Gent-Terneuzen op Nederlands grondgebied worden nagekomen ?

Antwoord :

De Minister heeft er alle redenen toe om aan te nemen dat de timing, die door de Nederlandse Overheid voor de werken op Nederlands grondgebied wordt in uitzicht gesteld, zal worden nagekomen. Deze timing beantwoordt evenwel niet aan wat van Belgische zijde werd verwacht. De nodige contacten werden door de diensten opgenomen om voor zover dit mogelijk is een snellere uitvoering te bewerkstelligen.

*Canal Gand-Terneuzen (expropriations).**Question :*

Un membre pose les questions suivantes, concernant les travaux du canal de Gand à Terneuzen :

Nombre d'expropriations dans la zone du canal;
Canal Gand-Zelzate;
Sommes payées.

Nombre d'expropriations :

- 1°) dans la commune de Zelzate;
- 2°) sommes payées.

Nombre de fonctionnaires du département des Travaux publics et du Ministère des Finances affectés aux opérations d'expropriation.

Réponse :

Dans la zone du canal de Gand à Zelzate, il a déjà été procédé à l'expropriation de 814 ha d'immeubles comportant 169 maisons; 743 ha — 76 maisons ont été payés.

Dans la commune de Zelzate même, 101 ha — 212 maisons — ont été expropriés; 10 ha — 78 maisons — ont été payés.

Pour ce qui est des fonctionnaires participant aux opérations d'expropriation, le Ministre signale qu'en ce qui concerne son département, un dessinateur travaille en permanence à l'établissement des plans d'expropriation, tandis que l'administration compétente cumule l'examen de ces questions (procédure précédant l'expropriation) avec ses autres attributions.

Au Ministère des Finances, un commissaire aux expropriations s'occupe exclusivement des expropriations à réaliser le long du canal. Un autre s'occupait exclusivement des expropriations à Zelzate même, mais il a dû naguère interrompre temporairement ces opérations pour s'occuper de questions plus urgentes. Le Ministre interviendra auprès de son collègue des Finances pour que le fonctionnaire responsable des expropriations à Zelzate puisse terminer son travail.

*Canal circulaire de Gand.**Question :*

Où en est l'achèvement du canal circulaire de Gand ?

Réponse distincte pour ce qui concerne la section nord-ouest et la section sud et est.

Réponse :

Les renseignements suivants ont été donnés en ce qui concerne le canal circulaire de Gand.

a) Section nord.

Les travaux de construction de l'écluse d'Evergem et du pont-rails, ainsi que de creusement du canal, sont en cours. Après l'achèvement de ces travaux, prévu pour 1963, la section nord pourra être livrée à la navigation.

b) Section sud et ouest.

Il reste à exécuter les travaux de construction de certains ouvrages d'art, des défenses de berges, le creusement partiel du canal, ainsi que des travaux de drainage. Les travaux

*Kanaal Gent-Terneuzen (onteigeningen).**Vraag :*

In verband met de werken op het kanaal Gent-Terneuzen, stelt een lid de volgende vragen :

Aantal onteigeningen in de kanaalzone;
Kanaal Gent-Zelzate;
Uitbetaalde bedragen.

Aantal onteigeningen :

- 1°) in de gemeente Zelzate;
- 2°) uitbetaalde bedragen.

Aantal ambtenaren van het departement van Openbare Werken en dat van Financiën tewerk gesteld voor de onteigeningsverrichtingen.

Antwoord :

In de kanaalzone tussen Gent en Zelzate werden reeds 814 ha onroerende goederen onteigend, waarop zich 169 woningen bevinden; 743 ha ervan werden reeds betaald, waaronder 76 woningen.

In de gemeente Zelzate zelf werden 101 ha onteigend met 212 woningen terwijl voor 10 ha met 78 woningen de uitbetaling reeds geschiedde.

Wat betreft het aantal bij de onteigeningsverrichtingen betrokken ambtenaren, kan de Minister volgende inlichtingen verstrekken wat zijn departement betreft : één tekenaar werkt bestendig aan het opmaken der onteigeningsplannen, terwijl het bevoegde bestuur zich, samen met zijn andere bezigheden, ook met deze aangelegenheid inlaat (procedure die aan de onteigening voorafgaat).

Op het Ministerie van Financiën aan houdt een onteigeningscommissaris zich uitsluitend bezig met de onteigeningen langs het kanaal. Een andere liet zich uitsluitend in met de onteigeningen te Zelzate zelf. Deze laatste moest echter onlangs dit werk voorlopig staken wegens, andere dringende opdrachten.

De Minister zal bij zijn ambtgenoot van Financiën aandringen opdat de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de onteigeningen te Zelzate zijn werk te kunnen beëindigen.

*Ringvaart te Gent.**Vraag :*

Hoe zit het met de voltooiing van de Ringvaart te Gent ?
Afzonderlijk antwoord voor het vak Noord-West en het vak Zuid en Oost.

Antwoord :

In verband met de uitvoering van de Ringvaart rondom Gent kan het volgende medegedeeld worden :

a) Noordervak.

Het bouwen van de sluis te Evergem, van de spoorbrug, evenals het graven van het kanaal, zijn in uitvoering. Na de voltooiing van deze werken, die voor 1963 mag verwacht worden, zal het Noordervak in dienst kunnen gesteld worden.

b) Zuider- en Westervak.

In dit vak moet nog overgegaan worden tot de bouw van enkele kunstwerken, tot de oeververdediging en het gedeeltelijk graven van het kanaal, samen met het uit-

de mise au gabarit de 2.000 tonnes seront mis en adjudication avant la fin de 1962. L'achèvement de ces travaux est prévu pour 1965.

Gand (crédits d'entretien).

Question :

On a insisté pour qu'un crédit soit mis à la disposition de l'administration des Travaux publics à Gand afin qu'elle puisse exécuter en tout temps les travaux d'entretien qui s'imposent.

Peut-on demander si ledit crédit a été prévu au budget ?

Réponse :

Outre les crédits d'entretien ordinaire, il a été prévu à l'article 694 du projet de budget pour 1962, un crédit d'engagement global de 175.000.000 francs en vue de l'exécution, par l'Administration des Voies hydrauliques, des travaux d'entretien extraordinaire.

Grâce à cette majoration, le service d'exécution de Gand disposera de crédits d'entretien plus importants qui lui permettront d'exécuter en temps voulu les travaux d'entretien qui ne souffrent pas de retard.

Travaux de dragage de la Dendre.

Question :

Art. 62.694 : travaux d'entretien extraordinaire à effectuer par l'Administration des Voies Hydrauliques : le crédit doit-il permettre l'exécution de travaux de dragage de la Dendre ?

Réponse :

Des dragages d'entretien seront exécutés prochainement dans la Dendre, entre Teralfene et Denderleeuw, et les dragages à effectuer dans la traverse d'Alost seront mis en adjudication dans quelques semaines.

Si d'autres travaux de dragage de la Dendre se révèlent nécessaires, ils seront exécutés l'an prochain.

Désensablement de la côte.

Question :

Ce sont surtout les stations balnéaires de Heist et de Knokke qui sont menacées de désensablement. Ce fait n'est pas seulement préjudiciable au tourisme, mais il constitue un danger pour les digues de mer.

Pour lutter contre le démaigrissement des plages, il faudra prolonger en direction de la mer, sur une longueur de 100 à 150 m, les jetées de Heist et de Knokke. Les investissements privés et publics déjà effectués justifient pleinement les dépenses relativement minimales que nécessiteront lesdits travaux.

Plaise à Monsieur le Ministre de faire savoir, dans l'hypothèse où il ne serait pas possible d'exécuter en 1962 les travaux de prolongement de toutes les jetées de Heist et de Knokke, quelles sont les jetées dont on devra s'occuper par priorité et quels sont les travaux qui seront exécutés en 1962 ?

On trouve dans le budget pour 1962 des postes tels que « réparation et consolidation de jetées, défense de la côte ». Pour les stations balnéaires menacées de désensablement il serait intéressant de savoir si ces postes les concernent.

voeren van draineerwerken. Voor de kalibrering op 2.000 ton, zullen vóór het einde van 1962 aanbestedingen uitgeschreven worden. De voltooiing van deze werken mag voor 1965 worden verwacht.

Gent (onderhoudskredieten).

Vraag :

Er werd aangedrongen opdat het bestuur van Openbare Werken te Gent over een krediet zou beschikken om het toe te laten de nodige onderhoudswerken te allen tijde uit te voeren.

Mag men vragen of dit krediet op de begroting is ingeschreven ?

Antwoord :

Benevens de gewone onderhoudskredieten werd, onder artikel 694 van het begrotingsontwerp voor 1962, een globaal vastleggingskrediet van 175 miljoen frank uitgetrokken voor de uitvoering van buitengewone onderhoudswerken door het Bestuur der Waterwegen.

De uitvoeringsdienst te Gent zal, dank zij deze verhoging, over meer onderhoudskredieten beschikken en aldus in staat zijn de onuitstelbare onderhoudswerken tijdig te kunnen uitvoeren.

Baggerwerken op de Dender.

Vraag :

Art. 62.694 : buitengewone onderhoudswerken uit te voeren door het Bestuur der Waterwegen : zijn in het krediet ook baggerwerken in de Dender opgenomen ?

Antwoord :

Eerstdaags zullen onderhoudswerken uitgevoerd worden in de Dender tussen Teralfene en Denderleeuw, terwijl de baggerwerken op de traverse in Aalst over enkele weken zullen aanbesteed worden.

Indien nog andere baggerwerken in de Dender mochten noodzakelijk zijn, zullen deze toekomend jaar uitgevoerd worden.

Ontzanding van de kust.

Vraag :

Het zijn vooral de badsteden Heist en Knokke die bedreigd worden met ontzanding. Dit is niet alleen schadelijk voor het toerisme, maar de zeedijken komen hierdoor in gevaar.

Om de ontzanding te bestrijden dienen de golfbrekers van Heist en Knokke met 100 tot 150 m in zee verlengd. De reeds gedane private en openbare investeringen verantwoordt ten volle deze betrekkelijk geringe uitgaven die deze werken meebrengen.

Indien alle golfbrekers te Heist en Knokke in 1962 niet aan de beurt mochten komen voor deze verlengingswerken, zou de Minister de nummers van de golfbrekers willen laten kennen waaraan het dringendst zou moeten gewerkt en mij tevens te willen laten weten wat in 1962 zal worden uitgevoerd ?

Posten als : « herstellen, vestigen van strandhoofden, kustverdediging » kunnen gevonden worden in de begroting 1962. Voor deze badsteden die met ontzanding zijn bedreigd is het van belang te weten of zij in deze posten zijn inbegrepen.

Réponse :

La première phase des travaux d'amélioration de la plage à l'est de Zeebrugge a été exécutée avec succès.

Ces travaux, dont l'exécution s'est poursuivie à un rythme accéléré depuis 1952, ont consisté dans le prolongement et l'exhaussement de 25 jetées. Leur coût s'est élevé à 330 millions de francs. Ils visaient à améliorer la plage de façon à assurer la protection des digues de mer.

Avant d'entamer la 2me phase des travaux d'amélioration, il s'indique d'attendre la répercussion sur les plages considérées, notamment sur celle de Heist, des travaux d'endiguement qu'on exécute actuellement à Zeebrugge.

A l'occasion de l'exécution de certains travaux de dragage à Zeebrugge, une certaine quantité de sable approprié sera refoulée sur la plage de Heist.

Il n'est pas prévu pour 1962 d'autres travaux intéressant les plages de Heist et de Knokke.

4. Bâtiments.

*Programme des réalisations
de constructions scolaires pour 1962.*

Question :

Le Ministre des Travaux publics, exécutant le programme des constructions scolaires décidé par le Ministre de l'Education Nationale et de la Culture, est-il en mesure de donner le programme des réalisations pour 1962 ?

Dans l'affirmative, voudrait-il faire connaître la liste des établissements d'enseignement moyen et technique et d'internats :

- 1°) nouveaux à construire en 1962;
- 2°) vétustes, à remettre en état ou à remplacer en 1962.

Le Ministre pourrait-il également nous dire combien d'architectes privés ont été désignés pour effectuer ces travaux, et combien de dossiers de ces travaux sont directement traités par les Services des Bâtiments de son département ?

Réponse :

La distinction entre bâtiments nouveaux et bâtiments vétustes ne se prête pas à une réponse précise.

Il faut distinguer :

- 1°) Les nouveaux établissements dont la création au nombre de 66 doit être décidée pour l'exercice 1962.

La décision est à prendre par M. le Ministre de l'Education Nationale et de la Culture; les services des travaux publics n'en ont pas encore la liste mais elle est attendue incessamment.

- 2°) La liste reprise en l'annexe I donne la nomenclature des écoles existantes pour lesquelles il y a lieu de construire de nouveaux bâtiments soit pour remplacer les bâtiments existants vétustes soit pour faire des extensions.

Antwoord :

De eerste fase tot verbetering van het strand ten Oosten van Zeebrugge werd met succes beëindigd.

Met deze werken, die sedert 1952 in versneld tempo zijn uitgevoerd geworden, werden 25 strandhoofden verlengd en verhoogd. Een uitgave van 330 miljoen was hiermee gemoeid. Deze werken hadden ten doel het strand te verbeteren met het oog op de beveiliging van de zeedijken.

Alvorens de tweede fase van de verbeteringswerken aan te vangen, moet eerst de invloed op de bedoelde stranden worden afgewacht en bijzonderlijk op dat te Heist, van de indijkingswerken die thans te Zeebrugge worden uitgevoerd.

Naar aanleiding van de uitvoering van sommige baggerwerken te Zeebrugge zal een zekere hoeveelheid geschikte zandspecie gespoten worden op het strand te Heist.

Andere werken worden voor 1962 niet voorzien voor de stranden te Heist en te Knokke.

4. Gebouwen.

Scholenbouwprogramma voor 1962.

Vraag :

Kan de Minister van Openbare Werken, die het scholenbouwprogramma uitvoert waartoe door de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur besloten is, het bouwprogramma voor 1962 mededelen ?

Zo ja, zou ik kennis willen krijgen van de lijst der middelebare en technische onderwijsinrichtingen en kostscholen, verdeeld als volgt :

- 1°) nieuwbouw in 1962;
- 2°) herstelling of vervanging van verouderde gebouwen in 1962.

Kan de Minister ook zeggen hoeveel private architecten werden aangewezen voor het uitvoeren van die werken en hoeveel dossiers betreffende die werken rechtstreeks door de Diensten der Gebouwen van zijn departement worden behandeld ?

Antwoord :

Omtrent het onderscheid tussen nieuwbouw en herstelling van verouderde gebouwen kan geen precies antwoord worden gegeven.

Men dient te onderscheiden :

- 1°) De nieuwe inrichtingen, ten getale van 66, tot welke oprichting gedurende het dienstjaar 1962 moet worden besloten.

Deze beslissing behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur; de diensten van Openbare Werken hebben de lijst nog niet ontvangen, maar deze wordt eerstdaags verwacht.

- 2°) De lijst opgenomen in bijlage I vermeldt de bestaande scholen waarvoor nieuwe gebouwen moeten worden opgericht hetzij om de bestaande vervallen gebouwen te vervangen, hetzij om de school uit te breiden.

3°). La liste n° 2, reprise en l'annexe II, donne la nomenclature des écoles créées récemment mais établies provisoirement dans des bâtiments loués ou dans des pavillons provisoires ou bien ne disposant encore d'aucun bâtiment.

Tous les dossiers relatifs à ces travaux sont traités par l'administration des bâtiments du département des Travaux Publics. Toutefois pour l'étude de ces bâtiments l'administration est aidée par 98 architectes étrangers à l'administration et travaillant sous la direction de celle-ci.

Ces architectes sont chargés uniquement des études, l'administration s'occupant elle-même de toutes les formalités administratives, de la mise en adjudication et de l'exécution.

* * *

Il y a lieu d'attirer l'attention sur le fait que d'après les premières estimations le crédit dont on disposera en 1962 ne permettra vraisemblablement pas la mise en adjudication de tous ces travaux avant 1963. A l'heure actuelle il n'est pas encore possible de préciser davantage.

Bâtiments pour la gendarmerie

Question :

Un membre estime que le crédit prévu pour la construction de bâtiments pour la gendarmerie devrait être destiné à des investissements plus utiles. Il est d'avis que les gendarmes ne doivent pas être isolés des autres citoyens.

Réponse :

Au budget de 1962 un crédit de 50.000.000 francs a été inscrit pour la construction d'habitations pour gendarmes mal logés. Les travaux qui seront exécutés au moyen de ce crédit sont demandés de toute urgence par le Ministre de la Défense Nationale.

Il s'agit vraiment d'un problème important. Beaucoup de gendarmes sont logés dans des conditions inadmissibles. Le crédit de 50.000.000 francs est certainement justifié.

5. Urbanisme.

Subsides aux provinces et communes.

Question :

Un membre constate que le budget extraordinaire s'est rétréci en ce qui concerne les subsides aux provinces et aux communes. Il marque son accord avec l'abandon du plan triennal élaboré par le prédécesseur du Ministre. Il applaudit la décision du Ministre d'honorer en tout état de cause les promesses de principe qui ont été faites. Il marque également son accord sur l'annulation des promesses de principe aux communes pour des travaux que celles-ci n'ont pas réalisés. A ce propos, le membre demande si, conformément à ce qui est écrit page 14 du budget sous l'article 62.111, les crédits annulés pourront être transférés à d'autres postes ?

Réponse :

Les crédits pour ces subsides n'ont pas été diminués. Au contraire, les crédits d'engagements ont été augmentés

3°) De lijst opgenomen in bijlage II vermeldt de scholen die onlangs werden opgericht maar voorlopig ondergebracht zijn in gehuurde gebouwen of in voorlopige paviljoenen of die nog over geen enkel gebouw beschikken.

Al de dossiers betreffende die werken worden behandeld door het Bestuur der Gebouwen van het departement van Openbare Werken. Bij de studie van die gebouwen wordt de Administratie echter geholpen door 98 niet tot de Administratie behorende architecten die onder haar leiding werken.

Die architecten zijn enkel belast met de studie. De Administratie van haar kant vervult zelf alle administratieve formaliteiten inzake aanbesteding en uitvoering.

* * *

Er zij opgemerkt dat volgens de eerste ramingen het krediet waarover men in 1962 zal beschikken, waarschijnlijk niet zal volstaan om al die werken vóór 1963 aan te besteden. Op dit ogenblik is het nog niet mogelijk nadere inlichtingen te verstrekken.

Gebouwen voor de Rijkswacht.

Vraag :

Een lid is de mening toegedaan dat het krediet voor de bouw van gebouwen voor de Rijkswacht aan nuttiger investeringen zou moeten worden besteed. Hij is van oordeel dat de Rijkswachters niet van de andere medeburgers mogen worden afgezonderd.

Antwoord :

In de begroting voor 1962 is een krediet van 50 miljoen frank opgenomen voor de bouw van woningen voor slecht gehuisveste Rijkswachters. De werken die met dit krediet zullen worden uitgevoerd, zijn allerdringendst door de Minister van Landsverdediging aangevraagd.

Het probleem is werkelijk van belang. Vele Rijkswachters zijn in onaanvaardbare voorwaarden gehuisvest. Het krediet van 50.000.000 frank is ongetwijfeld gerechtvaardigd.

5. Stedebouw.

Toelagen aan de provincies en gemeenten.

Vraag :

Een lid stelt vast dat de buitengewone begroting ingekrompen is wat de toelagen aan provincies en gemeenten betreft. Hij stemt ermee in dat van het door de voorganger van de Minister opgestelde driejarenplan werd afgezien. Hij verheugt zich over de beslissing van de Minister, in ieder geval gevolg te geven aan de principiële beloften die werden gedaan. Hij betuigt insgelijks zijn instemming met de schrapping van de principiële beloften aan de gemeenten betreffende werken die door deze gemeenten nog niet zijn uitgevoerd. Dienaangaande vraagt het lid of de geschrapte kredieten overeenkomstig het bepaalde in artikel 62.111 van de begroting op andere posten zullen kunnen worden overgeschreven ?

Antwoord :

De kredieten voor die toelagen zijn niet verminderd. Integendeel, de vastleggingskredieten zijn in 1962 verhoogd

en 1962 de 300.000.000 francs. Le Ministre rappelle que depuis la mise en vigueur du financement spécial par le Crédit Communal, le crédit d'engagement de 700.000.000 francs pour subsides tombant sous le contrôle de son département figurait antérieurement à l'article 611.1; il figure maintenant à l'article 9 de la loi budgétaire proprement dite pour un montant de 1 milliard de francs.

Cette même situation se présente pour les subsides pour écoles communales et provinciales. Avant l'application des dispositions du pacte scolaire, les crédits (270.000.000 francs) étaient inscrits à l'article 611.2. Actuellement, ce crédit (600.000.000 francs) fait l'objet d'un article séparé (art. n° 616).

Les crédits de paiement sollicités aux articles 611.1 et 611.2 du budget de 1962, qui semblent en effet être en diminution, se rapportent uniquement à la liquidation des travaux autorisés et subsidiés avant le 1er février 1960.

Les crédits annulés ne peuvent être transférés, ces crédits n'ayant pas été reportés à l'exercice en cours.

Travaux d'entretien des routes provinciales et des chemins vicinaux.

Question :

A la page 58 du budget, article 626.11, relatif aux subsides aux administrations publiques subordonnées en vue de l'exécution des travaux soumis au contrôle du Ministre des Travaux publics, il est question de l'entretien ordinaire des routes provinciales et des chemins vicinaux de grande communication, d'une part, et des chemins vicinaux ordinaires améliorés comme chemins agricoles d'autre part.

Monsieur le Ministre pourrait-il nous faire connaître le nombre de dossiers introduits en 1960 dans chaque catégorie, le montant des subsides octroyés, et cela, si possible, par province et par commune.

Réponse :

Aucun subside n'a été octroyé en 1960 pour les travaux de l'espèce.

Plans d'aménagements

Question :

Pourquoi le montant des crédits d'engagement prévus pour l'établissement de plans d'aménagements, n'est-il que de 15.000.000 francs.

N'est-ce pas insuffisant ?

Réponse :

Le montant des crédits d'engagement en question s'élève à 50.000.000 millions et non pas à 15.000.000 francs.

D'après les données dont le Ministre dispose, il est à présumer que lesdits crédits suffiront pour couvrir les besoins en 1962.

Crédits pour l'aménagement de parcs de stationnement

Question :

Lesdits crédits peuvent-ils également être obtenus pour l'établissement de parcs de stationnement provisoires, en attendant l'urbanisation ?

met 300.000.000 frank. De Minister herinnert er aan dat sinds de invoering van de speciale financiering door het Gemeentekrediet, het vastleggingskrediet van 700.000.000 frank voor onder de controle van zijn departement vallende toelagen vroeger voorkwam onder artikel 611.1; het komt thans voor in artikel 9 van de eigenlijke begrotingswet, voor een bedrag van 1 miljard frank.

Hetzelfde geldt voor de toelagen voor gemeentelijke en provinciale scholen. Vóór de toepassing van het schoolpact werden de kredieten (270.000.000 frank) uitgetrokken op artikel 611.2. Thans is er voor dat krediet (600.000.000 frank) een afzonderlijk artikel (artikel 616) op de begroting ingeschreven.

De betalingskredieten aangevraagd onder de artikelen 611.1 et 611.2 der begroting voor 1962, die inderdaad schijnen verminderd te zijn, hebben enkel betrekking op de betaling van de werken die vóór 1 februari 1961 werden goedgekeurd en gesubsidiëerd.

De geschrapte kredieten kunnen niet worden overgeschreven omdat ze niet op het lopende dienstjaar werden overgeboekt.

Onderhoudswerken de provincie- en buurtwegen.

Vraag :

Op bladzijde 58 van de begroting, artikel 626.11, betreffende het toekennen van subsidies aan de lagere openbare besturen voor de uitvoering van werken die onder het hoog toezicht van het Ministerie van Openbare Werken staan, is er sprake van het gewoon onderhoud der provinciale wegen en der buurtwegen van groot verkeer, eensdeels, en anderdeels van gewone buurtwegen die als landbouwwegen zijn verbeterd.

Kan de Minister het aantal in 1960 ingediende dossiers voor iedere categorie meedelen evenals het bedrag der toegekende subsidies, en zulks, indien mogelijk, per provincie en per gemeente.

Antwoord :

Geen enkele subsidie werd in 1960 voor dergelijke werken toegekend.

Plannen van aanleg

Vraag :

Waarom bedragen de vastleggingskredieten, die voor plannen van aanleg werden uitgetrokken slechts 15.000.000 frank ?

Is dit niet onvoldoende ?

Antwoord :

De bedoelde vastleggingskredieten bedragen niet 15 miljoen frank maar wel 50.000.000 frank.

Naar de gegevens die in 't bezit zijn van de Minister, kan worden verwacht dat deze kredieten zullen volstaan voor de behoeften van 1962.

Kredieten voor het aanleggen van parkeerterreinen.

Vraag :

Kunnen deze kredieten ook bekomen worden voor tijdelijke parkeerterreinen in afwachting van de urbanisatie ?

Réponse :

Les règles pour l'octroi de subsides pour parcs de stationnement ne sont pas encore définitivement établies. En principe cependant le département des Travaux publics n'accorde pas de subsides pour l'établissement de parcs de stationnement provisoires.

*Construction d'un nouveau théâtre à Anvers**Question :*

Eu égard au rôle que la ville d'Anvers a toujours joué sur le plan culturel, il serait souhaitable d'entamer la construction d'un nouveau théâtre. Anvers ne peut se vanter de posséder un Palais des Congrès, ni un Centre économique.

En ce qui concerne les dommages de guerre et les subsides supplémentaires, on constate un sérieux retard pour ce qui est du bâtiment dans lequel seront groupés les services des travaux et des bâtiments de la ville, groupement qui permettra une grande rationalisation et des économies.

Réponse :

Le Ministre fera examiner cette question.

6. Divers.*Dommages de guerre aux biens privés.**Question :*

Où en est en ce moment la liquidation des dossiers ?

Réponse :

Nombre total de dossiers immatriculés à la date du 1er octobre 1961 (y compris les demandes tardives, relevées de la forclusion) : 888.045.

Nombre de dossiers n'ayant pas encore fait l'objet d'une décision en première instance à la date du 1er novembre 1961 : 27.467 (soit solde 3 %).

Question :

Quelles sont les Directions provinciales encore en fonction et le nombre respectif de dossiers qui leur restent à traiter ?

Réponse :

D. P. Liège. — Nombre de dossiers encore à traiter : 6.907.

D. P. Brabant — Nombre de dossiers encore à traiter : 20.560 (Pool des D. P. supprimées).

Question :

Quelles sont les Directions fusionnées ou supprimées ?

Réponse :

Les directions provinciales ont été fusionnées avec la D. P. Brabant aux dates indiquées :

Antwoord :

De voorschriften voor de toekenning van toelagen voor parkeerruimten zijn nog niet definitief vastgelegd. In principe nochtans verleent het Departement van Openbare Werken geen toelagen voor het aanleggen van voorlopige parkeerruimten.

*Bouw van een nieuwe schouwburg te Antwerpen**Vraag :*

In verband met de culturele rol die Antwerpen steeds heeft gespeeld, zou het wenselijk zijn dat er een begin gemaakt zou worden met de bouw van een nieuwe schouwburg. Antwerpen kan niet bogen op een Congrespaleis of op een Economisch Centrum.

Inzake oorlogsschade en supplementaire subsidiëring gaat er veel tijd verloren in verband met het centralisatiegebouw voor onze diensten voor stadswerken en stadsgebouwen, waardoor en grote rationalisatie en bezuinigingen mogelijk zijn.

Antwoord :

De Minister belooft deze kwestie aan een onderzoek te onderwerpen.

6. Diversen.*Oorlogsschade aan private goederen.**Vraag :*

Hoever staat het op dit ogenblik met de afhandeling van de dossiers ?

Antwoord :

Totaal aantal ingeschreven dossiers op 1 oktober 1961 (met inbegrip van de te laat ingediende aanvragen die ontvankelijk werden verklaard) : 888.045.

Aantal dossiers waarvoor op 1 november 1961 nog geen beslissing in eerste aanleg werd getroffen : 27.467 (dus saldo 3 %).

Vraag :

Welke zijn de provinciale directies die nog functioneren en hoeveel dossiers moeten zij respectievelijk nog behandelen ?

Antwoord :

P. D. Luik — Nog te behandelen aantal dossiers : 6.907

P. D. Brabant — Nog te behandelen aantal dossiers : 20.560 (Pool van de afgeschafte P. D.).

Vraag :

Welke zijn de samengesmolten of afgeschafte directies ?

Antwoord :

De volgende provinciale directies werden op de eveneens vermelde data met de P. D. Brabant samengesmolten :

D. P. Flandre Orientale : 1er janvier 1960;
 D. P. Limbourg : 1er janvier 1960;
 D. P. Anvers : 1er mars 1960;
 D. P. Flandre Occidentale : 1er juillet 1960;
 D. P. Hainaut : 1er août 1960;
 D. P. Namur : 1er novembre 1960;
 D. P. Luxembourg : 1er mai 1961;
 (N. B. — D. P. Liège : prévu pour 1er mai 1962).

Les soldes de dossiers des D. P. ont été, à ces dates, transférés à la D. P. Brabant.

Question :

Le personnel des services dont la tâche est terminée, a-t-il toujours été réaffecté dans d'autres services de l'Etat ou Parastataux ?

Réponse :

Oui.

A titre indicatif, le nombre d'agents en service à l'administration de la Reconstruction (non compris les services généraux et le personnel de maîtrise) qui atteint le maximum de 2.327 au 1er avril 1955, est ramené, au 1er novembre 1961, à 539 agents.

*Modification du règlement
concernant les dommages de guerre.*

Question :

Un membre s'informe de la date de dépôt du projet de loi tendant à modifier les articles 3 et 5 du règlement concernant les dommages de guerre.

Réponse :

Le Ministre répond que ce projet est actuellement soumis au Conseil des Ministres et qu'il sera déposé très prochainement au Parlement.

Bâtiments militaires.

Question :

L'armée possède dans les agglomérations urbaines des propriétés qui sont en très mauvais état mais qui ont une grande valeur. Un membre croit que l'Etat ferait une bonne opération s'il vendait ses immeubles et construisait des casernes sur des terrains meilleur marché. Il rompt une lance pour la création d'une régie pour la gestion des bâtiments militaires.

Réponse :

A première vue, le Ministre accueille avec sympathie les suggestions du membre. Elles méritent assurément un examen attentif.

Ce problème, cependant, est de la compétence de son collègue de la Défense Nationale.

P. D. Oost-Vlaanderen : 1 januari 1960;
 P. D. Limburg : 1 januari 1960;
 P. D. Antwerpen : 1 maart 1960;
 P. D. West-Vlaanderen : 1 juli 1960;
 P. D. Henegouwen : 1 augustus 1960;
 P. D. Namen : 1 november 1960;
 P. D. Luxemburg : 1 mei 1961;
 (N. B. — P. D. Luik : opheffing in uitzicht gesteld voor 1 mei 1962).

De overblijvende dossiers der P. D. werden op die data aan de P. D. Brabant overgedragen.

Vraag :

Werd het personeel van de directies waarvan de taak is geëindigd, telkens in andere Rijksdiensten of in parastatale instellingen tewerkgesteld ?

Antwoord :

Ja.

Ter inlichting : het aantal personeelsleden in dienst bij het Bestuur van de Wederopbouw (de algemene diensten en het meesterpersoneel niet inbegrepen) dat op 1 april 1955 het maximum 2.327 bereikte, is op 1 november 1961 tot 539 personeelsleden gedaald.

*Wijziging van het reglement
betreffende de oorlogsschade.*

Vraag :

Een lid vraagt wanneer het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 3 en 5 van het reglement betreffende de oorlogsschade zal worden ingediend.

Antwoord :

De Minister antwoordt dat dit ontwerp thans aan de Ministerraad is voorgelegd en eerstdaags bij het Parlement zal worden ingediend.

Militaire gebouwen.

Vraag :

Het leger bezit in de stadsagglomeraties eigendommen die in zeer slechte staat verkeren maar een grote waarde hebben. Een lid meent dat de Staat een goede zaak zou doen indien hij deze onroerende goederen verkocht en kazernes op goedkoper terrein zou bouwen. Hij breekt een lans voor het oprichten van een regie voor het beheer van de militaire gebouwen.

Antwoord :

Op het eerste gezicht is de Minister de suggesties van het lid gunstig gezind. Zij verdienen ongetwijfeld aandachtig te worden onderzocht.

Deze kwestie valt evenwel onder de bevoegdheid van zijn ambtgenoot van Landsverdediging.

C. — DISCUSSION DES ARTICLES.

Article 24-2 (Dépenses ordinaires).

Des amendements en vue de la continuation de la reconstruction de la Tour de l'Yser ont été introduits, d'une part par le Gouvernement, et, d'autre part, par M. Posson (cfr. doc 4-XVI/2); ils tendaient tous deux à inscrire au budget 1962 un crédit de 1.000.000 de francs.

L'amendement du Gouvernement a été adopté à l'unanimité.

Article 29-1 (Dépenses ordinaires).

Le Gouvernement a, en séance, introduit un amendement tendant à porter de 2.000.000 de francs à 6.500.000 francs le crédit inscrit à cet article.

Le Ministre explique cet amendement comme suit :

« Il a été décidé de procéder à l'extension de la capacité du central téléphonique de l'immeuble sis 24, Avenue de la Joyeuse Entrée à Bruxelles. Le supplément de crédit sollicité s'avère nécessaire pour permettre de faire face aux dépenses qui résultent de ce travail. »

Cet amendement a été adopté à l'unanimité.

Article 62.561 (Dépenses extraordinaires).

En défendant son amendement (cfr. document 4-XVI/2), M. Cornet demande que les travaux d'aménagement, d'équipement et d'assainissement nécessaires à la réalisation du but poursuivi par l'article 8 de la loi du 15 avril 1949 instituant un Fonds National du logement aient lieu avant la construction des logements populaires.

De cette façon on réduirait le coût de la construction et on éviterait la perte de loyers sur les maisons inhabitables à défaut d'équipement urbanistique.

De l'avis de l'auteur de l'amendement, le crédit sollicité serait toutefois insuffisant pour réaliser un tel programme.

Les éléments d'information les plus récents font, en effet, état du fait que 2.540 logements sociaux ne peuvent être occupés normalement à défaut d'équipement urbanistique.

Il propose dès lors de porter les crédits d'engagement de 300.000.000 francs à 400.000.000 francs.

Dans sa réponse M. le Ministre déclare que le crédit minimum prévu pour 1961 a été majoré de 35 millions par la voie du feuillet des crédits supplémentaires.

Le crédit prévu pour 1962 devra, le cas échéant, être également augmenté pour couvrir les dépenses auxquelles donnera lieu l'exécution de la présente loi dans le courant de l'année en question.

A la suite des explications du Ministre, l'amendement est retiré.

Article 62.613 (Dépenses extraordinaires).

Le Gouvernement a décidé d'intervenir dans la réparation des dommages causés au domaine public des communes de Choquier et Gleixhe par l'orage du 10 mai 1959, de la commune de Theux par l'orage du 13 mai 1960, de la commune de Jamioulx par l'orage du 31 janvier 1961 et des communes

C. — BESPREKING DER ARTIKELN.

Artikel 24-2 (Gewone uitgaven).

Met het oog op de verdere wederopbouw van de IJzertoren werden door de Regering enerzijds en door de heer Posson anderzijds amendementen ingediend (zie stuk 4 - XVI/2) die beide er toe strekken een krediet van 1.000.000 frank uit te trekken op de begroting 1962.

Het Regeringsamendement werd eenparig aangenomen.

Artikel 29-1 (Gewone uitgaven).

Ter vergadering werd door de Regering een amendement ingediend dat ertoe strekt het op onderhavig artikel uitgetrokken krediet van 2.000.000 frank op 6.500.000 frank te brengen.

De Minister licht dit amendement als volgt toe :

« Er werd besloten de capaciteit van de telefooncentrale in het gebouw gelegen Blijde Inkomstlaan, 24, te Brussel, uit te breiden. Het aangevraagde bijkrediet blijkt noodzakelijk om de uitgaven voor dat werk te kunnen betalen. »

Dit amendement werd eenparig aangenomen.

Artikel 62.561 (Buitengewone uitgaven).

Bij de verdediging van zijn amendement (zie stuk 4-XVI/2) vraagt de heer Cornet dat de aanpassings-, uitrustings- en saneringswerken, die voor de verwezenlijking van het door artikel 8 der wet van 15 april 1949 houdende instelling van een Nationaal Huisvestingsfonds nagestreefde oogmerk nodig zijn, zouden plaatshebben vóór het bouwen van de volkswoningen.

Men zou aldus de kostprijs van de bouwwerken vermindere en het huurverlies vermijden van de huizen die bij gebreke van stedenbouwkundige uitrusting onbewoonbaar zijn.

Volgens de auteur van het amendement zou het aangevraagde krediet echter onvoldoende zijn om een dergelijk programma te kunnen verwezenlijken.

De laatste gegevens gewagen immers van 2.450 volkswoningen die bij gebreke van stedenbouwkundige uitrusting niet kunnen worden betrokken.

Derhalve stelt hij voor de vastleggingskredieten van 300.000.000 frank op 400.000.000 frank te brengen.

In zijn antwoord verklaart de Minister dat het in 1961 uitgetrokken minimumkrediet met 35 miljoen verhoogd werd bij middel van het bijblad.

Ook in 1962 zal het krediet in voorkomend geval, worden verhoogd om de uitgaven te dekken die in de loop van het bedoelde dienstjaar door de uitvoering van deze wet zullen worden veroorzaakt.

Ingevolge de door de Minister verstrekte uitleg wordt het amendement ingetrokken.

Artikel 62.613 (Buitengewone uitgaven).

Door de Regering werd besloten tegemoet te komen in de herstelling der schade door het onweder van 10 mei 1959 veroorzaakt aan het openbaar domein van de gemeen Choquier en Gleixhe, door het onweder van 13 mei 1960 aan dit van de gemeente Theux, door het onweder

de Jalhay, Heusy, Stembert, Glons et Slins par l'orage des 6-7 juin 1961.

Il y a donc lieu d'adapter le libellé de l'article 62.613 en vue de permettre l'imputation des dépenses qui résulteront de cette intervention.

Le texte de l'article 62.613 (cfr. amendements adoptés par la Commission, page 39), modifié par le Gouvernement a été unanimement adopté.

Article 62.618 (Dépenses extraordinaires).

L'auteur de l'amendement estime (cfr document n° 4-XVI/2) que la densité de la circulation automobile dans les villes et les communes importantes rend indispensable l'aménagement de parkings. Le montant prévu (25.000.000 de francs) lui paraissant nettement insuffisant, il propose de le porter à 50.000.000 francs.

Le Ministre ayant déclaré qu'à la suite du report à l'exercice 1962 de 25 millions non utilisés en 1961 il disposerait en fait en 1962 de 50.000.000 francs, l'amendement est retiré.

Répondant à la question de savoir s'il y aurait possibilité d'obtenir des subventions pour aménager des parkings en dehors des villes — parkings dont la nécessité ne serait donc susceptible d'apparaître que dans l'avenir —, le Ministre déclare que les directives en vue de l'octroi de ces subventions doivent être fixées.

* * *

Le budget ainsi amendé a été adopté par 13 voix contre 2.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. PEETERS.

Le Président,

F. GELDERS.

van 31 januari 1961 aan dit van de gemeente Jamioulx en door het onweder van 6-7 juni 1961 aan dit van de gemeenten Halhay, Heusy, Stembert, Glons en Slins.

De tekst van het artikel 62.613 moet derhalve aangepast worden om de aanrekening toe te laten van de uitgaven die uit deze tegemoetkoming zullen voortvloeien.

De door de Regering gewijzigde tekst van artikel 62.613 zie amendementen aangenomen door de Commissie, blz. 39) werd eenparig aangenomen.

Artikel 62.618 (Buitengewone uitgaven).

Volgens de auteur van het amendement (zie stuk n° 4-XVI/2) zijn ingevolge het druk motorrijtuigsverkeer in de steden en grote gemeenten de aanleg van parkeerruimten noodzakelijk. Daar het uitgetrokken bedrag (25.000.000 frank) hem volstrekt ontoereikend blijkt, stelt hij voor dit te brengen op 50.000.000 frank.

Nadat de Minister verklaard heeft dat hij, ingevolge de overdracht op het dienstjaar 1962 van 25 miljoen die in 1961 niet werden opgebruikt, in 1962 in feite over 50 miljoen frank zal kunnen beschikken, wordt het amendement ingetrokken.

In antwoordt op een vraag of deze toelagen kunnen bekomen worden voor het aanleggen buiten de steden van parkeerruimten die derhalve slechts in de toekomst noodzakelijk zullen blijken te zijn, antwoordt de Minister nog dat de richtlijnen voor het toekennen van deze toelagen nog nader moeten worden vastgesteld.

* * *

De aldus geamendeerde begroting werd aangenomen met 13 tegen 2 stemmen.

Dit voorslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

J. PEETERS.

De Voorzitter,

F. GELDERS.

AMENDEMENTS AU TABLEAU ADOPTÉS PAR LA COMMISSION.

Titre I. — Dépenses ordinaires.

CHAPITRE II. — SUBVENTIONS.

Art. 24. — Subventions diverses (p. 8).

2. Subvention pour la reconstruction de la Tour de l'Yser ... fr. 1.000.000

(Nouveau crédit : 1.000.000 de francs.)

CHAPITRE IV. — AUTRES DEPENSES.

Art. 29.1 — Dépenses exceptionnelles.

N° 1 : Frais exceptionnels à exposer en vue d'assurer la fixation à Bruxelles du siège d'organisations internationales, etc. (p. 10).

Le crédit a été porté de « 2.000.000 francs » à « 6.500.000 francs ».

Titre II. — Dépenses extraordinaires.

CHAPITRE IV. — SECTION A. — § 3.

Art. 62.613 (p. 16).

Le libellé de cet article est complété comme suit :

Art. 62.613. — Dépenses diverses et imprévues. — Subside alloué à la Province de la Flandre Orientale en vue de l'extension du réseau de distribution d'eau, article premier, 3° de l'avenant du 25 mai 1948 à la convention du 5 janvier 1938. — Réparation des dégâts causés au domaine public des communes d'Andrimont, Chaineux, Dison, Petit-Rechain, Verviers et Marche-en-Famenne par la trombe d'eau du 29 mai 1956, des communes des Awirs, d'Engis, Choquier et Gleixhe par l'orage du 10 mai 1959, des communes de Moha et Bas-Oha par les orages qui se sont abattus le 5 juin 1959 sur la région hutoise, des communes de Dison, Grand-Rechain, Petit-Rechain, Bolland, Battice, Chaineux, Herve, Verviers, Xhendelesse, Soumagne, Ayeneux, Olne, Forêt et Theux, par l'orage du 13 mai 1960, de la commune de Jamioulx par l'orage du 31 janvier 1961, des communes de Jalhay, Heusy, Stembert, Glons et Slins, par l'orage des 6-7 juin 1961.

AMENDEMENTEN OP DE TABEL AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Titel I. — Gewone uitgaven.

HOOFDSTUK II. — TOELAGEN.

Art. 24. — Diverse toelagen (blz. 9).

2. Toelage voor de wederopbouw van de IJzer-toren ... fr. 1.000.000

(Nieuw krediet : 1.000.000 frank.)

HOOFDSTUK IV. — ANDERE UITGAVEN.

Art. 29.1 — Uitzonderingsuitgaven.

N° 1 : Uitzonderlijke kosten om de zetel van internationale organisaties te Brussel te verzekeren, enz. (blz. 11).

Het krediet werd van « 2.000.000 frank » verhoogd tot « 6.500.000 frank ».

Titel II. — Buitengewone uitgaven.

HOOFDSTUK IV. — SECTIE A. — § 3.

Art. 62.613 (blz. 17).

De tekst van dit artikel werd als volgt aangevuld :

Art. 62.613. — Diverse en onvoorziene uitgaven. — Toelage aan de provincie Oost-Vlaanderen toegekend voor de uitbreiding van het waterleidingsnet, artikel 1, 3°, van de bijakte van 25 mei 1948 bij de overeenkomst van 5 januari 1938. Herstelling der schade veroorzaakt door de waterschors van 29 mei 1956 aan het openbaar domein van de gemeenten Andrimont, Chaineux, Dison, Petit-Rechain, Verviers en Marche-en-Famenne, van de gemeenten Awirs, Engis, Choquier en Gleixhe, door het onweder van 10 mei 1959, van de gemeenten Moha en Bas-Oha door de hevige onweders die op 5 juni 1959 boven de streek van Hoei zijn losgebarsten, van de gemeenten Dison, Grand-Rechain, Petit-Rechain, Bolland, Battice, Chaineux, Herve, Verviers, Xhendelesse, Soumagne, Ayeneux, Olne, Forêt en Theux, door het onweder van 13 mei 1960, van de gemeente Jamioulx door het onweder van 31 januari 1961, van de gemeenten Jalhay, Heusy, Stembert, Glons en Slins, door het onweder van 6-7 juni 1961.

ANNEXE I.

Liste des écoles existantes pour lesquelles il y a lieu de construire de nouveaux bâtiments.

Localité	Etablissement	Tranche
Couvin	E. M.	2°
Gembloux	A. R.	3°
Courtrai	K. A.	3°
Marchin	A. R.	Pens.
Merbes	E. M.	1°
Péruwelz	A. R.	3°
Philippeville	E. M.	3°
Trazegnies	E. M.	1°
Waimes	E. T.	Pens.
Wavre	L. R.	1°
Alost	K. L.	Voll. Hum. Tot.
Alost	R. H. H. S.	2°
Antoing	E. M.	Préparatoire
Anvers	K. L.	2°
Binche	A. R.	2°
Boom	K. A.	2°
Boom	R. M. M. S.	Tot.
Borgerhout	R. M. S.	Tot.
Bruges	K. A.	2°
Bruges	R. T. I. M.	Kompl. pens. tot.
Couvin	E. N.	1°
Dixmude	R. L. b. S.	Nod hoeve
Dixmude	R. L. b. S.	2° pens. compl.
Grammont	K. L.	Prépar. + école gard.
Gosselies	A. R.	
Ixelles	L. R.	2°
Marche	A. R.	2°
Mouscron	E. T.	1°
Ninove	Compl.	
Nivelles	A. R.	1°
Pâturages	E. M. G.	
Schaerbeek	R.N.M. & J.S.	1°
St-Nicolas	Compl.	4°
Tongres	R. T. I. M.	1°
Turnhout	Compl.	3°
Wavre	A. R.	1°
Wavre	A. R.	Pensionnat
Saventhem	R. M. S.	1° extens.

BIJLAGE I.

Lijst der bestaande scholen waarvoor nieuwe gebouwen moeten worden opgericht.

Plaats	Instelling	Gedeelte
Couvin	E. M.	2°
Gembloers	A. R.	3°
Kortrijk	K. A.	3°
Marchin	A. R.	Pens.
Merbes	E. M.	1°
Péruwelz	A. R.	3°
Philippeville	E. M.	3°
Trazegnies	E. M.	1°
Waimes	E. T.	Pens.
Waver	L. R.	1°
Aalst	K. L.	Voll. Hum.
Aalst	R. H. H. S.	2°
Antoing	E. M.	Voorber.
Antwerpen	K. L.	2°
Binche	A. R.	2°
Boom	K. A.	2°
Boom	R. M. M. S.	Tot.
Borgerhout	R. M. S.	Tot.
Brugge	K. A.	2°
Brugge	R. T. I. M.	Kompl. pens. tot.
Couvin	E. N.	1°
Diksmuide	R. L. b. S.	Nod hoeve
Diksmuide	R. L. b. S.	Kompl. 2° pens.
Geraardsbergen	K. L.	Voorbereid. + froebel.
Gosselies	A. R.	
Elsene	L. R.	2°
Marche	A. R.	2°
Moeskroen	E. T.	1°
Ninove	Kompleks	
Nijvel	A. R.	1°
Pâturages	E. M. G.	
Schaerbeek	R.N.M. & J.S.	1°
St-Niklaas	Kompleks	4°
Tongeren	R. T. I. M.	1°
Turnhout	Kompleks	3°
Waver	A. R.	1°
Waver	A. R.	Pensionaat
Zaventem	R. M. S.	1° uitbr.

ANNEXE II.

Listes des écoles établies provisoirement
dans des bâtiments loués ou ne disposant encore
d'aucun bâtiment.

Localité	Etablissement	Tranche
Alost	R. T. S.	1°
Avelgem	R. M. S.	2°
Bree	R. M. S.	2°
Deurne	R. T. S.	1°
La Panne	R. T. S.	Ecole gardienne
Duffel	R. M. S.	Ecole de quartier
Grammont	R. T. S.	1°
Herck-la-Ville	R. M. S.	2°
Hoboken	R. T. S.	Tot.
Jette	A. R.	3°
Kapellen	K. A.	3°
La Roche	E. M.	2°
Maldegem	R. M. S.	3°
Martelange	E. M.	
Mol	R. M. S.	1°
Mol	R. T. S. pens.	Tot.
Mons	L. R.	Reste parachèvement
Audenarde	K. A.	2°
Ottignies	E. M.	1°
Roulers	R. T. S.	Gebr. Moermans
Seraing	A. R.	Prép.
Turnhout	R. T. S.	Pensionnat
Vielsalm	E. M.	2°
Vilvorde	K. L.	1°
Vilvorde	R. T. S.	1°
Welkenraedt	L. R.	3°
Aalter	R. M. S.	4° école gardienne + d'application
Andenne	A. R.	2°
Bertrix	E. M.	3°
Blegny-Trembleur	E. M.	1°
Bornem	R. M. S.	3°
Court-St-Etienne	E. T.	1°
Bourg-Léopold	K. A.	4°
Menin	R. T. S.	Tot.
Merksem	K. A.	5°
Mouscron	E. T.	Pens. tot.
Musson	E. T.	2°
Neufchâteau	A. R.	1° — pensionnat
Auderghem	R. M. S.	1°
Auderghem	Wijkschool	
Auderghem	R. M. S.	Section préparatoire
Overijse	R. M. S.	2°
Paturages	E. M. F.	
Queveaucamps	E. M.	1°
Rance	E. P. F.	
Rance	E. T.	
Rocheftort	A. R.	Ext.
Seraing	A. R.	Pens.
Spa	A. R.	Préparatoire
Lennick-St-Quentin	R. M. S.	1°
Saint-Nicolas	K. A.	Pens. tot.
Saint-Nicolas	R. N. S.	Complex 1° + pens. tot.
St-Pieters-Leeuw	R. M. S.	1°
Tamines	L. R.	3°
Tessenderlo	R. M. S.	3°
Temse	R. M. S.	3°
Tournai	L. R.	3°
Wellin	E. M.	2°
Wetteren	K. A.	4°
Woluwe-St-Lambert	A. R.	1°
Woluwe-St-Pierre	A. R.	5° (bloc réfectoire cuis.)
Diest	R. H. H. S.	Pens. tot.
Diest	R. T. I. M.	Extension
Dinant	E. M. F.	1°
Dolhain-Limbourg	E. M.	1°
Dour	A. R.	2°
Edegem	R. T. S.	
Edegem	R. L. S.	1°
Eghezée	E. M.	2°
Eghezée	E. M.	3°
Eisden	R. M. S.	
Ekeren	R. M. S.	1°
Etterbeek	L. R.	
	Sect. prép.	

BIJLAGE II.

Lijst der scholen die voorlopig ondergebracht zijn
in gehuurde gebouwen
of in voorlopige paviljoenen.

Plaats	Instelling	Gedeelte
Aalst	R. T. S.	1°
Avelgem	R. M. S.	2°
Bree	R. M. S.	2°
Deurne	R. T. S.	1°
De Panne	R. T. S.	1° fröbel
Duffel	R. M. S.	Wijkschool
Geraardsbergen	R. T. S.	1°
Herk-de-Stad	R. M. S.	2°
Hoboken	R. T. S.	Tot.
Jette	A. R.	3°
Kapellen	K. A.	3°
La Roche	E. M.	2°
Maldegem	R. M. S.	3°
Martelange	E. M.	
Mol	R. M. S.	1°
Mol	R. T. S. pens.	Tot.
Bergen	L. R.	Nog te voltooiën
Oudenaarde	K. A.	2°
Ottignies	E. M.	1°
Roeselare	R. T. S.	Gebr. Moermans
Seraing	A. R.	Voorber.
Turnhout	R. T. S.	Kostschool
Vielsalm	E. M.	2°
Vilvorde	K. L.	1°
Vilvorde	R. T. S.	1°
Welkenraedt	L. R.	3°
Aalter	R. M. S.	4° fröbel + oefenschool
Andenne	A. R.	2°
Bertrix	E. M.	3°
Blegny-Trembleur	E. M.	1°
Bornem	R. M. S.	3°
Court-St-Etienne	E. T.	1°
Leopoldsburg	K. A.	4°
Menen	R. T. S.	Tot.
Merksem	K. A.	5°
Moeskroen	E. T.	Voll. Pens.
Musson	E. T.	2°
Neufchâteau	A. R.	1° — pensionaat
Oudergem	R. M. S.	1°
Oudergem	Wijkschool	Transvaal
Oudergem	R. M. S.	Voorbereidende afdeling
Overijse	R. M. S.	2°
Paturages	E. M. F.	
Queveaucamps	E. M.	1°
Rance	E. P. F.	
Rance	E. T.	
Rocheftort	A. R.	Ext.
Seraing	A. R.	Pens.
Spa	A. R.	Voorbereidende
St-Kwintens-Lennik	R. M. S.	1°
Sint-Niklaas	K. A.	Voll. pens.
Sint-Niklaas	R. N. S.	Komplex 1° + voll. pens.
St-Pieters-Leeuw	R. M. S.	1°
Tamines	L. R.	3°
Tessenderlo	R. M. S.	3°
Temse	R. M. S.	3°
Doornik	L. R.	3°
Wellin	E. M.	2°
Wetteren	K. A.	4°
St-Lambrechts-Woluwe	A. R.	1°
St-Pieters-Woluwe	A. R.	5° (blok refter keuken)
Diest	R. H. H. S.	Voll. pens.
Diest	R. T. I. M.	Uitbreiding
Dinant	E. M. F.	1°
Dolhain-Limbourg	E. M.	1°
Dour	A. R.	2°
Edegem	R. T. S.	
Edegem	R. L. S.	1°
Eghezée	E. M.	2°
Eghezée	E. M.	3°
Eisden	R. M. S.	3°
Ekeren	R. M. S.	1°
Etterbeek	L. R.	
	Voorb. afd.	

Localité	Etablissement	Tranche	Gedeelte	Instelling	Gedeelte
Eupen	A. R.	Prép.	Eupen	A. R.	Voorber.
Evere	E. T.		Evere	E. T.	
Flemalle-Grande	E. M.	1°	Flemalle-Grande	E. M.	1°
Fosses	E. M.	2°	Fosses	E. M.	2°
Geel	K. A.	2°	Geel	K. A.	2°
Genk	R. T. S.	1°	Genk	R. T. S.	1°
Gand II	K. A.	2°	Gent II	K. A.	2°
Gistel	R. M. S.	2°	Gistel	R. M. S.	2°
Halanzy	E. Pr.		Halanzy	E. Pr.	
Hannut		3°	Hannut		3°
Heist-op-den-berg	K. A.	P.I.	Heist-op-den-berg	K. A.	P.I.
Hemiksem	R. M. S.	P.I.	Hemiksem	R. M. S.	P.I.
Huy	I. T. A.	Pens.	Hoel	I. T. A.	Pens.
Izel	I. T. A.	Ext. Pens. garçons	Izel	I. T. A.	Uiter. Kostsch. jongens
Jambes	E. M.	2°	Jambes	E. M.	2°
Jette	R. T. S.	Pens. tot.	Jette	R. T. S.	Volled. kostsch.
Jodoigne	A. R.	Pens.	Geldenaken	A. R.	Pens.
Koekelberg	K. A.	1°	Koekelberg	K. A.	1°
Koersel	R. M. S.	2°	Koersel	R. M. S.	2°
Lede	R. M. S.	3°	Lede	R. M. S.	3°